

EROTUOMARIN TIETOSIVUT 2011

KESKI-SUOMEN EROTUOMARIKERHO RY

www.ksetk.fi

Sisällys

KERHON HALLITUS 2011	1
EROTUOMARIN TEESIT	2
EROTUOMARIN MUISTILISTA AVUSTAVIEN ”BRIEFFAUKSEEN”	5
PIIRIN SARJOJEN ERILLISMÄÄRÄYKSET 2011	6
PIIRIN EROTUOMARIPALKKIOT JA –PALKKIOSÄÄNNÖT 2011	14
SPL KESKI-SUOMEN PIIRIN NUORTEN PELISÄÄNNÖT 2011	18
SPL KESKI-SUOMEN PIIRIN AIKUISTEN PELISÄÄNNÖT 2011	19
EROTUOMAREIDEN TASOLUOKITUKSET	20
PALLOVERKKO JA SÄHKÖINEN PÖYTÄKIRJA	23
EROTUOMAREIDEN JA EROTUOMARITARKKAILIJOIDEN MATKUSTUSSÄÄNTÖ JA KORVAUKSET 2011	24
JALKAPALLON KILPAILUTOIMINTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET JA JÄRJESTÄMISOHJEET 2011	30
JALKAPALLO- JA EROTUOMARI TOIMINTAAN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ 2011.....	38
TOMIMINEN PELINOHJAAJANA.....	41
VINKKEJÄ PELINOHJAAJALLE ERI TILANTEISIIN	42
LIIKKUMINEN JA SJOITTUMINEN	43
JÄLKIPELI	45
HENKILÖKOHTAISET RANGAISTUKSET	46
EROTUOMARIN RANKAISUOIKEUS.....	51
RAPORTTIESIMERKKI	52
TEKNINEN ALUE.....	53
PAITSION PERUSTEET	54

Erotuomarin tietosivut 2011 on Keski-Suomen Erotuomarikerho ry:n vuosijulkaisu, joka ilmestyy nyt 25. kerran.

Kannessa Saija, Anna ja Johanna Vehkalamella opiskelijoiden SM-turnauksen yhteydessä.

KERHON HALLITUS 2011

Puheenjohtaja, tiedotus- ja WWW-vastaava

Ville Koskiniemi
Vehkakuja 2 B 38
40700 Jyväskylä
Puh. 050-3538610
ville.koskiniemi(a)ksetk.fi

Taloudenhoitaja

Paavo Komppa
Letkutie 2 A 5
40700 Jyväskylä
Puh. 040-707 9842
paavo.komppa(a)ksetk.fi

Sihteeri

Vesa Pohjonen
Sänki 7
40740 Jyväskylä
Puh. 050-4621235
vesa.pohjonen(a)ksetk.fi

Koulutus- ja tarkkailuvastaava

Tero Mäki
Haperontie 2-4 E 69
40640 Jyväskylä
Puh. 050-3548832
tero.maki(a)ksetk.fi

Koulutus- ja tarkkailuvastaava

Matti Linna
Väliaitankatu 9 F 49
40320 Jyväskylä
Puh. 050-3987121
matti.linna(a)ksetk.fi

Kerhomestari

Martti Melin
Suuruspääntie 12 A 10
40520 Jyväskylä
Puh. 040-7368814
martti.melin(a)ksetk.fi

Koulutus- ja tarkkailuvastaava, varapuheenjohtaja

Jouni Aapajarvi
Letkutie 5 A 11
40700 Jyväskylä
Puh. 044-323 6079
jouni.aapajarvi(a)ksetk.fi

EROTUOMARIN TEESIT

TK 2004

1. VALMISTAUTUMINEN

- fyysinen
  - tuomaritoiminta huipulla on kilpaurheilua ja vaatii myös erotuomarilta systemaattista ja säännöllistä harjoittelua ympäri vuoden.
  - jos et mielestäsi ole ”yksinäinen susi” –tyyppinen harjoittelija, niin houkuttele kollegasi mukaan. Heiltä saat varmasti hyviä vinkkejä harjoitteluun ja porukassa tekeminen on muutenkin mukavampaa.
  - muista, että vammat tulee hoitaa kuntoon ennen harjoittelun aloittamista. Harjoituskauden tai edellisen kilpailukauden vammojen hoitamattomuus saattaa johtaa vakavampiin ja uran lopullisesti päättäviin vammoihin.
- henkinen
  - sääntöjen opiskelun, kertaamisen ja sääntöjen hengen ymmärtämisen jälkeen on erotuomarın syytä tehdä myös tilanteita ennakoivia mielikuvaharjoitteita. Em. harjoitteiden tavoitteena on luoda mahdollisimman valmiit toimintamallit ottelun ”kriisitilanteiden” sujuvaksi hoitamiseksi ilman, että ottelu kärsii. Tässä hyvänä tukena ovat esim. kerhojen järjestämät erilaiset koulutustilaisuudet ja kollegoiden edesottamusten seuraaminen eli käy katsomassa myös muiden otteluita.
  - pidä huolta, että siviilielämäsi (perhe, työ, opiskelut...) on myös kunnossa, ettet vie sen ongelmia tarpeettomasti mukana kentälle.
  - ole aina valmistautunut pahimpaan, mutta älä anna sen näkyä. Nauti tekemisestäsi.

2. ENNEN OTTELUA

- yhteydenotot
  - saatuasi ottelumääräyksen merkitse se välittömästi muistiin. Jos sinulle määrätyn ottelun tietoja ei sinulle ole ilmoitettu, niin ole oma-aloinen ja ota selvää. Se on velvollisuutesi.
  - erotuomarina selvitä muut kolmikön jäsenet ja ota heihin välittömästi yhteyttä sopiaksenne otteluun läheisesti liittyvistä toimenpiteistä (pukeutuminen, matkat, erotuomariasut, tapaaminen ennen ottelua...). On myös kohteliasta olla yhteydessä otteluusi mahdollisesti määrättyyn tarkkailijaan. Jos otteluusi ei ole määrätty tarkkailijaa – ole oma-aloinen, ota yhteyttä alueesi tarkkailijoihin ja kysy heiltä mahdollisuutta tarkkailuun.
- matkasuunnitelmat
  - erotuomarina olet oikeutettu järjestelemään kolmikön liikkumisen otteluun niin, että seuralle kolmikön siirtymisestä otteluun ja takaisin koteihinsa aiheutuisi mahdollisimman vähän kuluja.

- muista aikatauluja laskiessasi varata riittävästi aikaa siirtymiseen ottaen huomioon mahdolliset poikkeustilanteet (tietyöt, auton rikkoontuminen, onnettomuudet...). Tee myös varasuunnitelma em. tapauksia varten.
- usein kilpailunjärjestäjä on määritellyt suositukset, kuinka paljon ennen ottelua tuomarin/-ston on ottelupaikalle saavuttava (liitonottelut 1 – 1,5h, piirinottelut n. 1h). Tämäkin on syytä ottaa huomioon matkasuunnitelmaa tehdessäsi.

3. OTTELUSSA / OTTELUPAIKALLA

- a. sidosryhmät
  - i. saavuttuasi ottelupaikalle on kohteliasta ottaa oma-aloitteinen kontakti ja käydä tervehtimässä ottelutapahtumaan osallistuvia henkilöitä (kenttähenkilökunta, järjestäjän edustajat, joukkueiden edustajat...).
  - ii. tuomaristo ottaa selville mahdolliset otteluun lisäksi liittyvät muut tapahtumat (muistamiset ennen ottelua, esittelyt, palkitsemiset ottelun jälkeen...).
- b. sääntöjen määrittelemät tehtävät
  - i. erotuomari on velvollinen tarkastamaan ennen ottelua, että ottelupaikka täyttää ohjeiden ja määräysten mukaiset normit. Lisäksi riittävän ajoissa paikalle saapunut tuomaristo tarkastaa kentän sääntöjenmukaisuuden ja pyytää järjestäjää/kenttähenkilökuntaa korjaamaan mahdolliset puutteet ja sääntöjenvastaisuudet.
- c. kirjalliset
  - i. erotuomarin tehtäviin kuuluu tarkastaa hyvissä ennen ottelun alkua ottelupöytäkirjan oikeellisuus joukkueiden edustajien kanssa (usein kilpailun järjestäjä on ohjeistanut aikataulut jne.).
  - ii. pöytäkirja on ottelusta ainut virallinen kirjallinen dokumentti, jonka pohjalta saatetaan tehdä juridisia, otteluun osallistuvia henkilöitä koskevia, esim. kurinpidollisia päätöksiä. Oikein täytetty pöytäkirja on myös erotuomariston oikeudellinen turva.
- d. lämmittelyt
  - i. otteluun valmistautuvat pelaajat suorittavat alkulämmittelyn ja otteluun osallistuvan tuomaristonkin on syytä tehdä niin. Näin varmistetaan tuomariston fyysinen ja henkinen valmius ottelun alkaessa.
  - ii. lämmittelyllä varmistetaan myös, että keho on valmis fyysiseen rasitukseen. Lisäksi näin ennaltaehkäistään myös ikäviä, jopa kauden tai pahimmassa tapauksessa koko uran päättäviä loukkaantumisia.
  - iii. lämmittelyn aikana henkiseen valmistautumiseen kuuluu kolmikron keskustelut ja sopimukset yhteistyöstä ottelun sujuvaan läpiviemiseen. Erotuomari antaa ohjeet avustaville, kuinka hän toivoo eri tilanteissa avustavien toimivan ja tukevan erotuomarin sääntöihin perustuvia päätöksiä (vinkit...). Näistä ohjeista erotuomarin on syytä tehdä muistilista, joka helpottaa asioiden läpikäyntiä ennen ottelua.

4. OTTELUN JÄLKEEN

a. kirjalliset

- i. päätösvihellyksen, palkitsemisien ja pukukoppiin siirtymisen jälkeen tuomaristo vertailee muistiinpanojaan ottelusta. Erotuomari kirjaa ottelupöytäkirjaan tapahtumat. Avustavaerotuomarin merkittyä ottelussa tehdyt vaihdot pöytäkirjaan, tuomariston on syytä vielä kerran tarkastaa merkintöjen oikeellisuus (myös joukkueiden edustajien kanssa) ennen kopioiden luovuttamista joukkueiden edustajille. Kuten kohdassa 3 mainittiin pöytäkirja on virallinen dokumentti ja sen täyttämiseen täytyy kiinnittää erityistä huomiota. Tuomarin velvollisuuksiin kuuluu myös pöytäkirjan toimittaminen kilpailun järjestäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

b. tarkkailija

- i. kun otteluusi on aseteltu tarkkailija – ota vastaan kaikki palaute jota saat. Muista, että tarkkailija kertoo oman näkemyksensä ottelun kulusta usein katsomosta nähtynä. Anna tarkkailijan kertoa näkemyksensä myös ilman keskeytyksiä. Tarkkailijakin on koulutuksensa käynyt, usein kokenut entinen tai nykyinen aktiivituomari.
- ii. molempien osapuolien kerrottua omat näkemyksensä – ole avoin ja valmis keskustelemaan! Väittely tulkinnoista ei palvele kumpaakaan osapuolta.
- iii. sovi tarkkailijan kanssa kuinka hän toimittaa kirjallisen palautteen sinulle ja mahdollisesti myös avustaville erotuomareille (jos sähköpostia ei ole käytössä – anna omilla tiedoillasi valmiiksi täytetty kirjekuori postimerkkeineen).

c. kollegoiden palaute

- i. on ensiarvoisen tärkeää miettiä, keskustella ja käydä läpi ottelua kanssasi ottelussa olleiden kollegoiden kanssa. Olette varmasti nähneet tilanteita eri näkökulmista ja keskustelun aihetta riittää. Näiden keskustelujen tavoitteena on löytää tuleviin otteluihin yhtenäiset tulkinnat ja toimintamallit eri tilanteisiin. Muista, että voitte joutua toimimaan samalla kolmikolla vielä myöhemminkin vaikkakin eri rooleissa.
- ii. otteluasi on saattanut olla seuraamassa myös vapaalla olevia kollegoitasi. Joskus voi olla järkevää soitella myös heille ja vertailla näkemyksiä, kunhan velvoitteista on selvitty.

d. velvoitteet kilpailunjärjestäjälle

- i. erotuomarin on toimitettava ottelupöytäkirja kilpailunjärjestäjälle annettujen ohjeiden ja määräysten mukaan. Poikkeustilanteissa (määritelty säännöissä ja ohjeissa) erotuomari ei saa unohtaa raportointivelvollisuuttaan.
- ii. jos erotuomari loukkaantuu (fyysinen) ja on estynyt toimimaan hänelle jo asetellussa seuraavassa ottelussa on siitakin syytä ilmoittaa kilpailunjärjestäjälle välittömästi. Tuomarin on oltava 100% kunnossa pystyäkseen hoitamaan työnsä menestyksellisesti.

5. SEURAAVAN OTTELUUN VALMISTAUTUMINEN

- a. alkaa välittömästi ottelun jälkeen
  - i. toivon mukaan kausi ei ole päättynyt tähän otteluun, joten tuomariston on syytä aloittaa välittömästi valmistautuminen seuraavaan koitokseen. Nykyisillä ottelumäärillä se voi olla jo seuraavana päivänä.
- b. fyysinen palautuminen
  - i. tuomariston on hyvä opetella tekemään loppuverryttely myös heti ottelupaikalla. Kevyt hölköttely, venyttely ja jutustelu kentällä ottelun jälkeen antaa täysin eri lähtökohdat tuleviin tehtäviin. Näin toimittaessa mahdollinen pitkä automatkakin sujuu mukavasti ilman suurempia krampeja tai lihaskipuja ja kotona ollaan vetreinä hoitamaan kotiin liittyvät velvoitteet.
- c. henkinen palautuminen
  - i. fyysisen palautumisen lisäksi on hyvä myös saattaa henkinen vireystilansa jälleen normaaliksi. Tähän kohtaan jokainen varmasti löytää hyviä henkilökohtaisia ”nollauskeinoja”, joten ei niistä sen enempää.

EROTUOMARIN MUISTILISTA AVUSTAVIEN ”BRIEFAUKSEEN”

TK 2004

1. Toiminta ennen ottelua

- a. kentän tarkastus
- b. pelaajien varusteiden tarkastus (huom. kengät/vaihtopelaajat)
- c. ottelutapahtumien kirjaaminen
- d. muut valmistavat toimenpiteet (toiminta esittelyissä yms.)

2. Ottelun aikana

- a. pelinjatkamistapojen viestintä ja toiminta niiden aikana
- b. toiminta erikoistilanteissa (vaihdot, penkit...)
- c. mahdolliset jatko-ottelut/rangaistuspotkukilpailut
- d. muut erotuomarin toimintaa tukevat toimenpiteet

3. Ottelun jälkeen

- a. kirjausten vertailu ja vaihtojen kirjaaminen pöytäkirjaan
- b. toiminta palkitsemisissa
- c. kuka kommentoi ottelua sidosryhmille ja tarkkailijalle?
- d. keskustelut ja näkemyksien vertailut ottelun kulusta

PIIRIN SARJOJEN ERILLISMÄÄRÄYKSET 2011

1 § Määräysten sisältö

Piirin sarjoissa noudatetaan pääsääntöisesti Suomen Palloliiton kilpailusääntöjä, joiden alaisuudessa toimivat kaikki jalkapallon kilpailutoimintaan osallistuvat jäsenseurat, yhteisöt ja henkilöt. Erillismääräykset on tarkennettu säännöstö, jota noudatetaan Palloliiton Keski-Suomen piirin kilpailutoiminnassa. Näiden määräysten rikkomisesta aiheutuvat taloudelliset sanktiot on määritelty 'Piirin maksut' –taulukossa, joka löytyy piirin internetsivuilta.

2 § Ottelut ja sarjaohjelmat

Palloliiton Keski-Suomen piirin piirihallitus päättää aikuisten jalkapallon kilpasarjoista (Kolmonen, Nelonen, Viitonen). Kilpailuvaliokunta päättää junioreiden sarjoista ja pelitavoista.

Kilpasarjojen otteluohjelmat julkaistaan alustavina ja virallisina piirin internetsivuilla ja ohjelmien valmistumisesta tiedotetaan kaikkia seuroja sähköpostitse. Pienkenttäsarjojen otteluohjelmat julkaistaan virallisina ja näihin ohjelmiin on mahdollista tehdä muutoksia sopimalla muutoksesta pelaavien joukkueiden kesken.

Ohjelmien valmistumisesta tiedotetaan kaikkia seuroja sähköpostitse.

3 § Ottelupöytäkirja

Kaikista piirin kilpailu- ja pienkenttäsarjojen otteluista täytetään virallinen ottelupöytäkirja (ei kopioitu lomake), jonka päällimmäinen osa (valkoinen väri) lähetetään piiriin. Ottelupöytäkirjan punainen kopio jää kotijoukkueelle, sininen vierasjoukkueelle ja keltainen erotuomarille. Ottelupöytäkirjan hoitaa pelipaikalle yksittäisissä otteluissa kotijoukkue ja peli-illoissa turnaukseen nimetty vastuujoukkue (järjestäjajoukkue) kaikkiin saman peli-illan otteluihin.

Erotuomari luovuttaa ottelupöytäkirjan kopiot pelanneille joukkueille ottelun päätyttyä, täytettyään sen ensin asianmukaisesti.

Yksittäisinä otteluina pelattavista kilpasarjojen (11 v 11 ja 7 v 7 paitsioalue) peleistä lähettää ottelupöytäkirjan päällimmäisen osan piiriin ottelun erotuomari. Näiden sarjojen ottelupöytäkirjoihin merkitään maalintekijät erotuomarin toimesta.

Peli-iltoina pelattavista 7 v 7- ja 5 v 5-sarjoista ottelupöytäkirjan päällimmäisen osan lähettää piirin toimistolle saman turnauksen kaikkien pelien osalta otteluihin nimetty vastuujoukkue.

Ottelupöytäkirja tulee luovuttaa erotuomarille kokoonpanotiedoin täytettynä vähintään 30 minuuttia ennen yksittäisen ottelun alkua ja peli-illoissa 15 minuuttia ennen ottelun alkua.

Ottelupöytäkirja on lähetettävä piirin toimistolle kilpasarjoissa viimeistään seuraavana arkipäivänä ottelun pelaamisesta ja harrastesarjoissa viimeistään kolmantena arkipäivänä ottelun pelaamisesta.

Ottelupöytäkirjan toimittamatta jättämisestä on säädetty 'Piirin Maksut' –taulukossa erillinen rikemaksu.

4 § Ottelun ja lopputuloksen ilmoittaminen

Kotijoukkueen on Palloliiton Kilpailumääräysten mukaisesti ilmoitettava ottelun ajankohta vastustajalle ja otteluun määrätulle erotuomarille vähintään seitsemän (7) vuorokautta ennen ottelua. Ilmoituksen voi tehdä sähköpostitse tai tekstiviestillä pyytämällä kuittauksen annettuun ilmoitukseen tai vaihtoehtoisesti soittamalla. Erotuomarin velvollisuus on vahvistaa lähettäjälle saamansa ilmoituksen perille tulo.

Kotijoukkueen velvollisuutena on ilmoittaa kaikista yksittäisinä 11v11 ja 7v7 paitsioalueella pelattavista kilpasarjojen otteluista lopputulos välittömästi pelin päätyttyä Result Code –tulospalveluohjelmaan tekstiviestillä. Tulospalveluohje löytyy osoitteesta www.resultcode.fi. Samaa käytäntöä noudatetaan myös Miesten ja Naisten Kuntoliigoissa sekä KKI-35 -sarjassa. Tätä varten jokaisella joukkueella tulee olla erikseen nimetty Result Code –yhteyshenkilö, joka lähettää tekstiviestillä kotiottelun lopputuloksen ResultCode -ohjelmaan. 11 v 11- ja 7 v 7 –paitsioalueella pelattavista kilpasarjojen ottelutulosten ilmoittamatta jättämisestä on säädetty 'Piirin Maksut' –taulukossa erillinen rikemaksu.

Junioreiden 7 v 7- ja 5 v 5 –harrastesarjojen ottelutuloksien ilmoittaminen ResultCode –tulospalveluohjelmaan on suositus, mutta silti jokaisella joukkueella on oltava erikseen nimetty Result Code -yhteyshenkilö.

5 § Ottelusiirrot

Otteluohjelmiin tehtävistä muutoksista on tehtävä kirjallinen anomus piiriin. Ottelusiirtoa tulee anoa viimeistään kahdeksan (8) vuorokautta ennen otteluohjelmaan alun perin merkittyä ajankohtaa. Ottelusiirto on hyväksytty vasta sen jälkeen, kun muutos näkyy otteluohjelmassa ja/tai piiriltä on saapunut siirtoa koskeville seuroille vahvistus uudesta pelipäivästä.

Kilpasarjojen ottelusiirroista ei peritä siirtomaksua, kun siirtoa esitetään otteluohjelmien ollessa alustavia. Virallisiin otteluohjelmiin voi esittää kilpasarjoissa muutoksia, mutta tällöin hyväksytyistä ottelumuutoksista peritään siirtomaksu muutosta halunneelta seuralta. Virallisiin otteluohjelmiin tehdään maksuttomia muutoksia vain pakottavista syistä.

Pienkenttäsarjojen otteluohjelmiin esitetyistä muutoksista ei laskuteta ottelusiirtomaksua, mikäli kaikki samassa peli-illassa pelaavat joukkueet sopivat keskenään uuden ajankohdan peli-illalle ja varmistavat ennen esitystä muutoksesta uuden ajankohdan sopivuuden kenttää hallinnoivan kaupungin / kunnan / muun tahon kanssa. Jos peli-illasta siirretään vain osa otteluista, laskutetaan näistä siirrettävistä peleistä ottelusiirtomaksu 'Piirin maksut' –taulukon mukaisesti.

Ottelusiirtoa anoneen joukkueen velvollisuutena on varmistua siitä, että otteluun määrätty erotuomari, vastustajajoukkue sekä kenttää hallinnoiva kaupunki / kunta / muu taho ovat varmuudella tietoisia vanhan ottelupäivän peruuntumisesta ja uudesta ottelupäivästä. Mikäli edellä mainittuja osapuolia ei ole siirtoa esittäneen joukkueen toimesta tiedotettu ja vaihtuneesta ottelun ajankohdasta aiheutuu jollekin edellä mainituista ylimääräisiä kustannuksia, on siirtoa anonut joukkue velvollinen korvaamaan nämä kustannukset.

Siirrettävät ottelut on pelattava aina ennen kyseisen sarjan viimeiseksi ottelupäivämääräksi merkittyä ajankohtaa.

6 § Luovutukset

Mikäli joukkue luovuttaa yhden (1) ottelusta Kolmosessa tai Nelosessa, suljetaan joukkue välittömästi kuluvan kauden sarjasta. Seuraavalla pelikaudella joukkue voi osallistua aikuisten alimpaan mahdolliseen piirin sarjaan.

Muissa yksittäisinä otteluin pelattavissa piirin sarjoissa sallitaan yksi (1) luovutus ja joukkue suljetaan sarjasta vasta kahden (2) luovutetun yksittäisen ottelun jälkeen. Peli-iltoina turnauksia pelaavilla joukkueilla yhden (1) peli-illan luovutus tulkitaan yhdeksi otteluksi.

1.8. tai sen jälkeen tapahtuvasta otteluluovutuksesta laskutetaan aina kaksinkertainen maksu.

Luovuttavan joukkueen on varmistuttava siitä, että vastustajajoukkue sekä otteluun määrätty erotuomari tai erotuomarikolmikko ovat varmuudella tietoisia luovutuksesta. Mikäli luovutus tapahtuu vasta siinä vaiheessa, kun vastustajajoukkue ja / tai erotuomarit ovat matkalla pelipaikalle tai ovat saapuneet pelipaikalle, on luovuttavan joukkueen korvattava heille aiheutuneet matkakulut. Mahdollinen kenttävuokra tulee luovuttavan joukkueen maksettavaksi sekä mahdolliset ottelusta aiheutuneet järjestelykulut, joita ovat esimerkiksi otteluilmoitus tiedotusvälineissä ja mahdolliset puffettiin / kioskiin ottelua varten myytäväksi hankitut elintarvikkeet, joita ei voi muuhun tarkoitukseen käyttää.

7 § Sijoituksien määräytyminen sarjoissa, joissa ratkeaa piirin mestaruus

Mikäli kaksi tai useampi joukkuetta päätyvät tasapisteisiin ensimmäiselle sijalle sarjataulukossa, ratkaistaan joukkueiden paremmuus sarjassa keskenäisen /

keskinäisten otteluiden perusteella. Sellaisissa sarjoissa, joissa pelataan alkulohkot ja lohkojen parhaat etenevät loppusarjaan pelaamaan piirin mestaruudesta, huomioidaan ainoastaan loppusarjan keskinäiset ottelut.

Mikäli keskinäisten otteluiden pisteet ja maalierot ovat tasan pelataan piirin mestaruudesta uusintaottelu piirin määräämällä pelikentällä viikon kuluessa sarjan viimeisen ottelun päivämäärästä. Kaikki ottelusta aiheutuvat normaalit kulut tasataan joukkueiden kesken.

Mikäli ensimmäisellä sijalla on tasapisteissä useampi kuin kaksi joukkuetta, selviävät uusintaotteluun ne kaksi joukkuetta, jotka sijoittuvat parhaiten joukkueiden keskinäisten otteluiden vertailussa. Keskinäisissä otteluissa järjestys ratkeaa seuraavasti: 1) pisteet, 2) maaliero, 3) tehdyt maalit, 4) koko sarjan maaliero, 5) koko sarjan tehdyt maalit.

Kaikki muut sijoitukset ratkaistaan tasapisteisiin päädyttyä seuraavassa järjestyksessä: 1) keskinäisen ottelun pisteet tai keskinäisten otteluiden pisteet, mikäli useampi kuin kaksi joukkuetta tasapisteissä, 2) keskinäisten otteluiden maaliero, 3) keskinäisten otteluiden tehdyt maalit, 4) koko sarjan maaliero, 5) koko sarjan tehdyt maalit.

8 § Pelipassi pelaajille ja erotuomareille

Pelaaja ja erotuomari lunastavat aina ikänsä mukaisen pelipassin. Pelaaja lunastaa aina ikänsä mukaisen Pelipassin riippumatta siitä, pelaako aikuisten sarjoissa tai vanhemmassa ikäluokassa tai yli-ikäisyysluvalla nuoremmissa ikäluokassa.

Palloliiton Keski-Suomen piiri ei vastaa missään järjestämässään jalkapallo-ottelussa tai -sarjassa vakuutuksettoman pelaajan loukkaantumisista aiheutuvista kustannuksista.

9 § Pelioikeuden tarkastus

Piiritoimisto pyrkii tarkastamaan pelikauden aikana kaikkien piirin sarjoissa pelaavien pelaajien Pelipassien voimassaolon.

10 § Pelaajien luetteloinnit (useampi saman seuran joukkue samassa sarjassa)

Pelaaja ei voi pelata seuran kahdessa tai useammassa samassa sarjassa pelaavassa joukkueessa. Pelaaja rekisteröityy kaudella siihen oman ikäluokan joukkueeseen, jossa pelaa ensimmäisen virallisen ottelunsa. Pelaajien vaihto joukkueesta toiseen tapahtuu samassa sarjassa pelaavien joukkueiden välillä normaalien pelaajasiirtosääntöjen mukaisesti.

Määräys ei koske Leikkimaailmaikäisiä (11 –vuotiaat ja nuoremmat) joukkueita, joissa pelaajia voidaan peluuttaa seuran saman ikäluokan joukkueissa ristikkäin. Samana päivänä ei kuitenkaan saa pelata kahdessa seuran saman ikäluokan joukkueessa.

11 § Joukkuesiirtomaksu

Joukkueen siirrosta toiseen seuraan on tehtävä selvitys piirihallitukselle, joka päättää joukkueen siirtomaksun. Piirihallitus voi myös hylätä joukkuesiirtomaksun, jolloin jokaisen pelaajan siirtomaksu tulee hoitaa yksilöidysti normaalien pelaajasiirtojen tapaan.

12 § Kaksoisedustus

Pelipassin omaavalla pelaajalla on mahdollisuus erillisen luvan anomalla edustaa toista seuraa piirin kilpailuissa, mutta ei samassa sarjassa. Kaksoisedustus –luvan myöntää piiri. Hakemus ja ohje löytyvät piirin internetsivuilta.

13 § Yli-ikäisten käyttö joukkueessa

Joukkueella on mahdollisuus erillisen luvan anomalla käyttää edellisenä vuonna syntynyttä pelaajaa piirin sarjaotteluissa. Yli-ikäisyys –luvan myöntää piiri. Hakemus ja ohje löytyvät piirin internetsivuilta.

14 § Tytöt poikien sarjoissa

Tytöt saavat pelata yhden (1) vuoden vanhempina poikien piirisarjoja pelaavissa joukkueissa C15-junioreissa ja nuoremmassa ikäluokassa. Kilpailun järjestäjä voi myöntää painavista syistä poikkeusluvan pelaamiseen vanhemmissa ikäluokissa.

15 § Pelisäännöt

Jokainen C-juniorijoukkue tai nuorempi joukkue laatii omat joukkueenjohdon ja vanhempien väliset Pelisäännöt, jotka toimitetaan piirin toimistolle 30.4. mennessä. Näin joukkue saa osallistumisoikeuden piirin kilpailutoimintaan. Pelisäännöistä tulee selvittää joukkueen sisäisesti sopimat toimintatavat. Pelisäännöt toimitetaan sähköisessä muodossa. Ohje löytyy piirin internetsivuilta.

16 § Peli- ja toimitsijakiellot

Joukkueiden on rekisteröitävä ja valvottava oman joukkueensa kentältäpoistot sekä niistä aiheutuvat pelikiellot. Valvontavastuu pelikielloissa on aina seuralla siinäkin tapauksessa, vaikka kilpailun järjestäjä ylläpitäisi tilastoa varoituksista ja pelikielloista. Ottelussa saatu punainen kortti merkitsee aina vähintään yhden (1) tai kahden (2) ottelun automaattista pelikieltoa seuraavissa otteluissa. Pelikielto on kärsittävä siinä sarjassa, missä punainen kortti on annettu. Pelaaja saa pelata muissa sarjoissa vasta sen jälkeen, kun pelikielto on kärsitty sarjassa, jossa se aiheutui.

Ottelutapahtumasta erotuomarin toimesta poistettu toimihenkilö on automaattisesti toimitsijakiellossa yhden (1) ottelun eli hän ei saa toimia joukkueen toimihenkilönä seuraavassa ottelussa. Toimihenkilön poisto ottelutapahtumassa tekniseltä alueelta saattaa aiheuttaa myös lisärangaistuksia.

Peli- ja toimitsijakieltoihin johtavista rikkeistä on piirin kilpailupäälliköllä valtuudet antaa rikkoneelle pelaajalle tai toimihenkilölle 0 – 2 ottelun lisärangaistus. Muut mahdollisiin pitempiin peli- ja toimitsijakieltoihin johtavat rikkeet käsitellään piirin kurinpitovaliokunnassa.

17 § Vastalauseet ja valitukset

Palloliiton rangaistusmääräyksistä löytyvät säännöt ja ohjeet vastalauseen tekemiseen. Piirin otteluita koskeva vastalause otetaan käsittelyyn vasta sitten, kun vastalausemaksu on sääntöjen mukaisesti maksettu piirin tilille. Mikäli vastalauseetta koskevaan päätökseen on ilmoitettu valitusosoite, niin vastalauseen päätöksestä voi valittaa piirissä ainoastaan maksamalla valitusmaksu säädetyssä ajassa, jonka jälkeen valitus otetaan käsittelyyn.

18 § Pelinohjaajakoulutus

Kaikkien 1995-syntyneiden pelaajien, jotka osallistuvat piirin kilpailutoimintaan C15 - sarjoissa on käytävä kevään aikana maksuton Pelinohjaajakoulutus. Palloliiton Keski-Suomen piirin järjestämän koulutuksen ajankohdista ilmoitetaan kyseisille joukkueille erikseen.

19 § Kolmosen ottelut

Kotijoukkueen tulee ilmoittaa tekstiviestillä välittömästi ottelun päätyttyä lopputulos ResultCode –tulospalveluohjelmaan.

Joukkueiden on rekisteröitävä ja valvottava oman joukkueensa varoituskertymät ja kentältäpoistot sekä niistä aiheutuvat pelikiellot.

Kolmosen ottelut pelataan vähintään kolmen pallon systeemillä ja kotijoukkueen tulee järjestää otteluihinsa pallopojat vähintäänkin kummankin maalin taakse.

Kolmosen otteluissa saa suorittaa seitsemän (7) vaihtoa. Vaihdot eivät ole edestakaisia.

Otteluihin nimetään erotuomarin lisäksi myös avustavat erotuomarit.

Kolmonen pelataan Keski-Suomen ja Itä-Suomen piirien yhdistettynä sarjana. Tarkemmat ohjeet Kolmoseen julkaistaan piirin nettisivuilla ennen kauden alkua.

20 § Nelosen ottelut

Kotijoukkueen tulee ilmoittaa tekstiviestillä välittömästi ottelun päätyttyä lopputulos ResultCode –tulospalveluohjelmaan.

Joukkueiden on valvottava oman joukkueen kentältäpoistoista aiheutuvien pelikieltojen noudattamista.

Nelosen otteluissa saa suorittaa seitsemän (7) vaihtoa. Vaihdot eivät ole edestakaisia.

Nelosen ottelut pelataan kolmen pallon systeemillä ja kotijoukkueen tulee järjestää otteluihinsa pallopojat vähintäänkin kummankin maalin taakse.

Otteluihin nimetään erotuomarin lisäksi myös avustavat erotuomarit.

21 § Viitosen ottelut

Kotijoukkueen tulee ilmoittaa tekstiviestillä välittömästi ottelun päätyttyä lopputulos ResultCode –tulospalveluohjelmaan.

Joukkueiden on valvottava oman joukkueen kentältäpoistoista aiheutuvien pelikieltojen noudattamista.

Viitosen otteluissa vaihdot ovat edestakaisia, mutta niihin on aina saatava lupa erotuomarilta.

Viitosen ottelut pelataan kolmen pallon systeemillä ja kotijoukkueen tulee järjestää otteluihinsa pallopojat vähintäänkin kummankin maalin taakse.

Otteluihin nimetään erotuomari.

22 § Vaihto-oikeus

Piirin järjestämissä Viitosessa, Kuntoliigoissa, KKI-35 – ja juniorisarjojen otteluissa sallitaan edestakainen vaihto-oikeus. Piirin Kolmosessa ja Nelosessa ei ole edestakaisia vaihtoja. Miesten Kolmosessa ja Nelosessa on pelaajavaihtoihin saatava aina lupa erotuomarilta. Viitosessa on edestakaiseen vaihtoon saatava lupa erotuomarilta.

23 § Piirien alueelliset yhteissarjat

Piirien yhteistyössä järjestämien sarjojen ohjeet ja säännöt laaditaan sarjakohtaisesti. Mikäli sääntöjä ja määräyksiä ei ole tarkennettu, noudatetaan näissä sarjoissa ensisijaisesti liiton kilpailumääräyksiä, sääntöjä ja ohjeita.

24 § Varoitukset ja kentältäpoistot

Noudatetaan liiton vahvistamia sääntöjä kaikkien piirin sarjapeliin osalta. Kentältä poisto aiheuttaa aina pelikieltoa pelaajalle ja näiden pelikieltojen valvontavastuu on joukkueilla. Pelaajan on kärsittävä kentältä poistosta aiheutunut pelikielto siinä sarjassa, missä pelikielto on aiheutunut ja pelikiellon aikana pelaaja ei saa pelata minkään toisen sarjan otteluissa.

25 § Erotuomaritoimenpiteet

Piirin erotuomariasettelija pyrkii nimeämään kaikkiin kilpasarjojen (11 v 11- ja 7 v 7 paitsioalue) yksittäisinä pelattaviin otteluihin erotuomarin tai erotuomarikolmikron käytettävissä olevan erotuomarikapasiteetin mukaisesti. Erotuomarimääräykset julkaistaan piirin nettisivuilla.

Jos 11 v 11- tai 7 v 7 paitsiosääntösarjan yksittäisiin kilpasarjojen otteluihin ei ole nimetty erotuomaria tai erotuomari ei jostain syystä saavu ottelupaikalle, on kotijoukkue velvollinen järjestämään otteluun erotuomarin. Jollei otteluun ole saatavilla koulutettua erotuomaria, niin kotijoukkueen velvollisuutena on hankkia paikan päältä pätevin mahdollinen henkilö erotuomariksi otteluun. Joukkueilla on mahdollisuus omien resurssiensa mukaisesti järjestää otteluihinsa myös avustavat erotuomarit, mikäli niitä ei ole erotuomarimääräyksissä erikseen aseteltu.

Peli-iltoina pelattavien 7v7- ja 5v5 -sarjojen otteluihin järjestää erotuomarin / pelinohjaajan kuhunkin peli-iltaan nimetty vastuujoukkue (järjestäjäjoukkue).

Kotijoukkueen on Palloliiton Kilpailumääräysten mukaisesti ilmoitettava ottelun ajankohta vastustajalle ja otteluun määrätyle erotuomarille vähintään seitsemän (7) vuorokautta ennen ottelua. Ilmoituksen voi tehdä sähköpostitse tai tekstiviestillä pyytämällä kuittauksen annettuun ilmoitukseen tai vaihtoehtoisesti soittamalla. Erotuomarin velvollisuus on vahvistaa lähettäjälle saamansa ilmoituksen perille tulo.

Erotuomareita nimetään piirin alueella pelattaviin otteluihin jaksoissa kauden mittaan.

EROTUOMARIN ESTEELLISYYS

Mikäli erotuomari on estynyt saapumasta hänelle määrättyyn otteluun, on hän velvollinen järjestämään tilalleen vastaavan erotuomariluokituksen omaavan sijaisen. Tehtävää vaihdettaessa erotuomarin tulee pyrkiä siihen, että järjestävälle seuralle ei aiheudu vaihdoksesta oleellisia lisäkustannuksia alkuperäiseen erotuomarimääräykseen verrattuna. Otteluun alun perin määrätyn ja ottelun vaihdosta ottaneen erotuomarin on huolehdittava siitä, että erotuomarimuutos päivitetään piirin erotuomarimääräyksiin.

Erotuomarivaihdoksen hoitaa piirin erotuomariasettelija silloin, kun erotuomarille on aseteltu ottelu ilmoittamalleen esteellisyyispäivälle.

PIIRIN EROTUOMARIPALKKIOT JA -PALKKIOSÄÄNNÖT 2011

Sarjat 11v11	ET	AET
Kolmonen	72,00 €	45,00 €
Nelonen	50,00 €	30,00 €
Nelonen ilman avustavia	72,00 €	
Viitonen	34,00 €	24,00 €
Viitonen ilman avustavia	45,00 €	
B-pojat	24,00 €	17,00 €
B-tytöt, C-pojat, Cn-pojat	18,00 €	12,00 €
C-tytöt, Cn-tytöt, D-pojat,	17,00 €	10,00 €
D-tytöt, Dn-pojat,	17,00 €	10,00 €
Dn-tytöt, E-pojat,	14,00 €	
SARJAT 7 v 7 SEKÄ 5 v 5	ET	AET
Kuntoliigat, aikuiset	19,00 €	
B-pojat, B-tytöt, C-pojat	15,00 €	
D-pojat, Dn-pojat	14,00 €	
C-tytöt, D-tytöt	13,00 €	
E-juniorit ja nuoremmat (Leikkimaailma)	13,00 €	

Tarkkailijapalkkiot ja -korvaukset

Piirin otteluissa piirin asettelemille erotuomaritarkkailijoille maksetaan palkkiota, matkakuluja ja päivärahoja seuraavasti:

Sarja	Matkakulut	Päivärahoikeus
Kolmonen	0,28 €/km	ei päivärahoikeutta
Muut sarjat	0,28 €/km	ei päivärahoikeutta

Paikalliskulukorvaus

Jyväskylän koko kaupunkialueella laskutetaan paikalliskulukorvaus 6,00 €

- Jyväskylän Säynätsaloon laskutettava paikalliskulukorvaus on 9,00 €
- liiton kilpailutoiminnassa suositetaan käytettävän myös piirin kilpailutoiminnan mukaista paikalliskulukorvausta
- mikäli erotuomarille on määrätty peräkkäin useita otteluita, on hänellä oikeus vain yhteen paikalliskulukorvaukseen

Muut matkakustannusten korvaukset

Korvataan SPL:n matkustussäännön mukaisesti. Matkakustannusten korvaukset hyväksytään laskutettavan ainoastaan vakinaiselta asuinpaikalta ottelupaikalle.

Päivärahat

Korvataan SPL:n matkustussäännön mukaisesti. Erotuomarin tulee aina päivärahaa veloittaessa mainita laskussaan matkan lähtöaika ja matkan päättymisaika Päivärahaa veloitettaessa kaiken pohjana tulee olla laskun oikeellisuus ja rehellisyys.

Kolmosen ottelussa

- tulee olla tunti ennen ottelua paikalla
- enintään tunti ottelun jälkeisille toimille, jos ei ole tarkkailua 30 min riittää

Nelosen ottelussa

- tulee olla 45 min ennen ottelua paikalla
- enintään tunti ottelun jälkeisille toimille, jos ei ole tarkkailua 30 min riittää

Vitosen ottelussa

- tulee olla 45 min ennen ottelua paikalla
- enintään tunti ottelun jälkeisille toimille, jos ei ole tarkkailua 30 min riittää

Päivärahaoikeutta ei ole Kangasniemellä, Keuruulla ja Jämsänkoskella koko kolmikön matkustaessa Jyväskylästä piirin peliin.

Muut korvaukset

Jos erotuomari joutuu itse ottamaan selvää, missä ja milloin hänelle määrätty ottelu pelataan, on hän oikeutettu laskuttamaan puhelinkustannuksia 4,00 €.

Muuta huomioitavaa

Vaihtaessaan erotuomariatehtäviä erotuomarin tulee pyrkiä siihen, ettei tehtävän vaihdoksen johdosta järjestävälle seuralle tule oleellisia lisäkustannuksia alkuperäiseen erotuomarimääräykseen verrattuna. Erotuomarin tulee ottaa huomioon erotuomariluokitukset vaihtojen yhteydessä. Erotuomarin on ilmoitettava vaihdoksesta järjestävälle seuralle ja erotuomariasettelijalle.

Palkkioiden ja kustannusten maksaminen

Kilpasarjat: Kolmonen, Nelonen, Vitonen, B -pojat, C -pojat, Cn -pojat, D – pojat, Dn – pojat, E – pojat, B – tytöt, C – tytöt, Cn -tytöt ja D – tytöt, Alueellinen Kakkonen B-pojat, Alueellinen Kolmonen naiset ja Junnu cup Keski-Suomen piiri maksaa erotuomariston kustannukset matkalaskuja vastaan, jotka erotuomarit lähettävät ottelun jälkeen piirin toimistoon. Kaikissa em. kilpailuissa kukin erotuomari kirjoittaa oman laskunsa, ja erotuomareiden laskut lähetetään yhdessä kuoressa maksajalle. Laskut tulee toimittaa viimeistään kuukauden kuluessa erotuomariatehtävästä.

Palkkiot ja kustannukset maksetaan kuun 15. päivänä ja kuun viimeisenä päivänä tai niitä edeltävinä arkipäivinä.

Muissa kuin piirin kilpasarjoissa ja Junnu cupissa kotijoukkue tai järjestävä seura maksaa koko erotuomariston kustannukset laskua vastaan ottelun jälkeen. Kustannusten välitön maksaja selviää piirien omista ohjeista, jotka perustuvat piireissä vallitseviin toimintatapoihin. Erotuomarin on syytä pitää mukana aina verokorttia, sillä maksajalla on velvollisuus periä 60 % ennakonpidätys, jollei verokorttia esitetä.

Keski-Suomen piirin asettelemat liiton otteluiden erotuomarit laskutetaan piirin kautta (vanha käytäntö jatkuu). **POIKKEUS:** Miesten Kakkosen osalta laskutus liitosta.

ENNAKONPIDÄTYS

Ennakonpidätykset on maksettava palkkionmaksua seuraavan kuukauden 10. päivään mennessä.

- Yksittäisestä satunnaisesta suorituksesta ei tarvitse toimittaa ennakonpidätystä, jos suorituksen määrä on enintään 20 €. Vuoden aikana viisi (5) satunnaista suoritusta hyväksytään. Yli 20 €:n korvauksista suoritetaan ennakonpidätystä 60 % tai verokortilla osoitetun veroprosentin mukaan. Mikäli erotuomari ei esitä verokorttia tai vastaavaa todistusta on ennakonpidätys silloin 60 %. - Erotuomarin lopullisessa verotuksessa kaikki tulot ovat veronalaista tuloa Verohallinnon ohjeiden mukaisesti maksaja (seura) antaa suorituksen saajalle vapaamuotoisen tositteen maksamistaan palkkioista, päivärahoista ja matkakorvauksista.
- Tosite on toimitettava kullekin erotuomarille palkkion maksuvuotta seuraavan vuoden tammikuun 15. päivään mennessä, ellei tositetta ole annettu jokaisesta ottelusta erikseen. Erotuomarien on syytä varmistaa, että kuittiin on merkitty henkilötiedot.

EROTUOMAREIDEN PALKKIOIDEN SOTU-MAKSUT

Ennakkoperintälain mukaan satunnaisista erotuomari tehtävistä suoritettavia palkkioita ei ole pidettävä Ennakkoperintälain 4 §:n mukaisena palkkana vaan EPL: 6 §:n mukaisina korvauksina. Erotuomaripalkkioista toimitetaan vain ennakonpidätys - työnantajan sosiaaliturvamaksua ei tarvitse suorittaa. Tämä koskee erotuomareita, jotka eivät toimi palkka- tai työsuhteessa maksajaan.

Suomen Palloliitto Keski-Suomen piiri ry
Ari Matinlassi
piirijohtaja
040 764 1128

Suomen Palloliiton Keski-Suomen piiri ry

Rautpohjankatu 10

40700 Jyväskylä

puh. 040 3515 024

Faksi (014) 215 288

Toimisto avoinna ma - pe 8.30-16.00

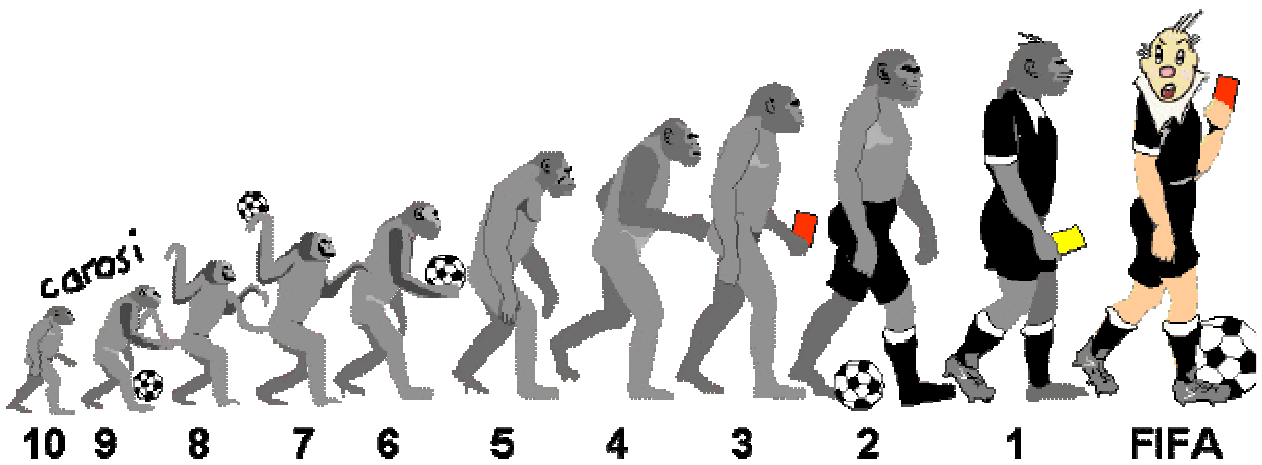
keski-suomi [at] palloliitto.fi

Kilpailupäällikkö

Mika Järvinen

040 7640 103

etunimi.sukunimi [at] palloliitto.fi

SPL KESKI-SUOMEN PIIRIN NUORTEN PELISÄÄNNÖT 2011

Ikäluokka	Ikäraja	Pelaaja	Pelaajien lukumäärä kentällä	Ottelupöytäkirjassa suositeltava määrä pelaajia	Yksittäiset ottelut	Ottelut peli-iltoina	Vaihtotapa	Ei paitsiota	Kulmapotku kentän kulmauksesta	Maalipotku rangaistusalueelta	Kentän mitat (pituus x leveys)	suositus / pieni mahdollinen	Maalin koko	Pallo
POJAT														
B	1.1.-94	2 x 40	11	15 - 17	X		EL		X		100x60 - 90x60	norm.		5
C	1.1.-96	2 x 35	11	15 - 17	X		vap EL		X		100x60 - 90x45	norm.		5
Cn	1.1.-97	2 x 35	11	15 - 17	X		vap EL		X		100x60 - 90x45	norm.		5
D	1.1.-98	2 x 30	11	15 - 17	X		vap EL		X		90x60 - 90x45	norm.		4
Dn	1.1.-99	2 x 25	7	9 - 11	X		vap EL		X		70x50 - 65x45	2 x 5		4
E	1.1.-00	2 x 25	7	9 - 11	X		PPT		X		70x50 - 60x40	2 x 5		4
C	1.1.-96	2 x 20	7	9 - 11		X	vap EL		X		60x40 - 50x40	2 x 5		5
D	1.1.-98	2 x 20	7	9 - 11		X	vap EL		X		60x40 - 50x40	2 x 5		4
D	1.1.-99	2 x 20	7	9 - 11		X	vap EL		X		60x40 - 50x40	2 x 5		4
E	1.1.-00	2 x 20	7	9 - 11		X	PPT		X	X	60x40 - 45x40	2 x 5		4
En	1.1.-01	2 x 20	7	9 - 11		X	PPT		X	X	60x40 - 45x40	2 x 5		3
F	1.1.-02	4 x 10	7	9 - 11		X	PPT		X	X	60x40 - 45x40	2 x 5		3
Fn	1.1.-03	4 x 8	5	7 - 8		X	PPT	X	X	mh	40x30 - 30x20	2 x 5		3
G	1.1.-04	4 x 8	5	7 - 8		X	PPT	X	X	mh	40x30 - 30x20	2 x 5		3
TYTÖT														
B	1.1.-93	2 x 40	11	15 - 17	X		EL		X		100x60 - 90x60	norm.		5
C	1.1.-96	2 x 35	11	15 - 17	X		vap EL		X		100x60 - 90x45	norm.		5
Cn	1.1.-97	2 x 35	11	15 - 17	X		vap EL		X		100x60 - 90x45	norm.		5
D	1.1.-98	2 x 25	7	9 - 11	X		vap EL		X		70x50 - 65x45	2 x 5		4
B	1.1.-93	2 x 20	7	9 - 11		X	vap EL		X		60x40 - 50x40	2 x 5		5
C	1.1.-96	2 x 20	7	9 - 11		X	vap EL		X		60x40 - 50x40	2 x 5		5
D	1.1.-98	2 x 20	7	9 - 11		X	vap EL		X		60x40 - 50x40	2 x 5		4
E	1.1.-00	2 x 20	7	9 - 11		X	PPT		X	X	60x40 - 45x40	2 x 5		4
F	1.1.-02	4 x 10	5	7 - 8		X	PPT	X	X	X	60x40 - 45x40	2 x 5		3

mh = maaliheitto

Kentän pituuden tulee kaikissa ikäluokissa aina olla leveyttä suurempi.

Peli-ilta = yleensä neljä joukkuetta samalla pelipaikalla, kullekin kaksi ottelua peräkkäin illan aikana

Ohjeet ja lyhenteiden selitykset

Vaihtotapa:

vap EL = edestakaiset lentävät vaihdot

PPT = puolen pelin takuu (jokaisen tulee saada pelata vähintään puolet/kaksi jaksoa ottelusta) ja edestakaiset lentävät vaihdot

EL = edestakainen/lentävä vaihto pelikatkon aikana

Pelijat, kentäkoot ja pelitavat yllä olevan taulukon mukaisesti Keski-Suomen piirissä. Muut ohjeet ja säännöt Kaikki Pelaa –sääntöjen mukaisesti!

SPL KESKI-SUOMEN PIIRIN AIKUISTEN PELISÄÄNNÖT 2011

	PELIAIKA	PELAAJIA / VAIHTOPELAAJIA	VAIHDOT	KENTTÄ	MAALIT
MIEHET					
Kolmonen	2 x 45	11 / 7	7	iso	norm.
Nelonen	2 x 45	11 / 7	7	iso	norm.
Viitonen	2 x 45	11 / 7	EL	iso	norm.
Kuntoliiga	2 x 20	7	vap. EL	60x40 - 50x40	2 x 5
KKI-35	2 x 20 / 2 x 30	7	vap. EL	60x40 - 50x40	2 x 5
NAISET					
Kuntoliiga	2 x 20	7	vap. EL	60x40 - 50x40	2 x 5

Ohjeet ja lyhenteiden selitykset

Vaihtotapa:

EL = edestakainen/lentävä vaihto pelikatkon aikana/erotuomarilta lupa

vap. EL = edestakaiset lentävät vaihdot

EROTUOMAREIDEN TASOLUOKITUKSET

Erotuomarit:

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>D</u>	<u>E</u>	<u>F</u>
LIIGA	II	A SM	IV	V	muut
I		III	BTSM	A piiris.	
		BSM	BT1	B piiris.	
		A1		B2	
		B1		BT2	
		N1		N2	

Avustavat:

<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>	<u>D</u>	<u>E</u>
LIIGA	II	III	IV	muut
I	ASM	N1	BTSM	
		BSM	BT1	
		A1		
		B1		

Timo futsalin EM-karsintaturnauksessa Irlannissa 20.-23.1.2011.

ET- Luokitukset ja yhteystiedot 2011

VALIOEROTUOMARIT (ET liiga ja Ykkönen)				ET / AET
Lehtola Mikko	Jyväskylä	040-5538216	mikko.j.lehtola@metso.com	A / C
ERIKOISTUNEET AVUSTAVAT EROTUOMARIT (AET Liiga ja Ykkönen)				ET / AET
Hänninen Marko	Laukaa	040-7695254	marko.s.hanninen@gmail.com	C / A
Koskiniemi Ville	Jyväskylä	050-3538610	ville.i.koskiniemi@juu.fi	C / A
Linna Matti	Jyväskylä	050-3987121	matti.linna@netti.fi	C / A
Raatikainen Saija	Jyväskylä	044-3790839	saija.m.raatikainen@gmail.com	D / B
LIITTOEROTUOMARIT (ET Kakkonen)				ET / AET
Aapajarvi Jouni	Jyväskylä	044-3236079	jouni.aapajarvi@jklmlk.fi	B / C
Melin Martti	Jyväskylä	040-7368814	martti.melin@elisanet.fi	B / C
KOLMOSEN EROTUOMARIT (ET Kolmonen, ASM, Naiset Ykkönen, BSM)				ET / AET
Keto Santtu	Jyväskylä	040-7169525	santtu.keto@elisanet.fi	C / C
Komppa Paavo	Jyväskylä	040-7079842	paavo.komppa@gmail.com	C / B
Minkkinen Ville	Jyväskylä	041-4337286	viileeminkkinen@hotmail.com	C / B
Mäki Tero	Jyväskylä	050-3548832	teroh.maki@gmail.com	C / B
Mäkinen Kalle	Jyväskylä	044-5708872	kallemakinen@windowslive.com	C / B
Onatsu Timo	Jyväskylä	040-7404616	timo.onatsu@gmail.com	C / B
Pohjonen Vesa	Jyväskylä	050-4621235	vesa.pohjonen@jklpaviljonki.fi	C / C
Tiusanen Arttu	Jyväskylä	050-5204016	artzi87@hotmail.com	C / B
NELOSEN EROTUOMARIT (AET ASM, ET BTSM, B1 div)				ET / AET
Kananen Jesse	Jyväskylä	040-5424846	jesse.j.kananen@juu.fi	D / B
Keskinen Mikko	Jyskä	050-4145370	mikko.keskinen@windowslive.com	D / B
Laahanen Petri	Jyväskylä	050-5993158	petri.laahanen@kolumbus.fi	D / C
Mattila Juuso	Jyväskylä	040-7738436	juuso.j.e.mattila@juu.fi	D / B
Pitkänen Lauri	Palokka	040-5181329	larsson.pitkanen@gmail.com	D / C
PIIRISARJAN EROTUOMARIT (AET Nelonen, BT1 div., ET piirin juniorisarjat)				ET / AET
Grenberg Kim	Äänekoski	040-5264231	kim.grenberg@huimajalkapallo.net	F / D
Gul Alister	Jyväskylä	044-3100062	alister_gul@hotmail.com	F / D

Heimonen Petteri	Äänekoski	044-3413681	petteri.heimonen@poke.fi	F / D
Hentinen Petri	Joutsa	040-7234859	petri.hentinen@hentinen.com	F / D
Hjelt Sami	Jyväskylä	050-5280117	sami.hjelt@itella.fi	E / C
Illi Jaakko	Kangasniemi	041-4572549	jaakko.illi@gmail.com	F / D
Itkonen Johanna	Jyväskylä	050-3603437	itkoska@msn.com	E / C
Kalliojärvi Hannu	Kyyjärvi	040-5242068	hannu.kalliojarvi@kyyjarvi.fi	F / D
Kanerva Niko	Äänekoski	041-5030352	noddy_loddy@hotmail.com	F / D
Karhunen Mikko	Jyväskylä	044-2016961	mikko.j.karhunen@jyu.fi	E / C
Koskiniemi Jukka	Jyväskylä	050-4392758	jukka.t.koskiniemi@jyu.fi	E / C
Lee Anna	Jyväskylä	040-7278138	anna.salolee@yahoo.co.uk	E / C
Lewis Andrew	Keuruu	040-5095091	andrew.lewis@kesset.com	F / C
Mettälä Ilkka	Jyväskylä	040-5076072	ilkka.m.mettala@jyu.fi	E / C
Moradi Ali	Jyväskylä	044-2805692	moradi.ali@gmail.com	E / C
Mäkinen Olli	Jyväskylä	044-5708871	olm@netti.fi	E / D
Niemi Joonas	Jyskä	050-5851326	joonas.niemi@netti.fi	E / D
Niininen Akseli	Muurame	050-5307447	aksu.1998@windowslive.com	F / -
Närhi Vesa	Viitasaari	045-1319119	vesa.nrhi85@gmail.com	E / D
Oinonen Aki	Jyväskylä	050-4348716	kati.oinonen@netti.fi	E / C
Oinonen Juuso	Jyväskylä	044-5599232	juusopoi@hotmail.com	F / D
Oksanen Petteri	Joutsa	0400-420761	pepi.oksanen@gmail.com	F / D
Paajanen Teppo	Jyväskylä	040-7220590	teppo.paajanen@kolumbus.fi	F / D
Parkatti Paulus	Äänekoski	050-3201947	parkatti.paulus@luukku.com	F / D
Pasanen Niko	Suolahti	040-8269309	nikopasanen@hotmail.com	F / D
Peltonen Niilo	Joutsa	040-8425197	niilo.peltonen@pp.inet.fi	F / D
Puttonen Tauno	Karstula	0500-587331	tauno.puttonen@gmail.com	F / D
Rissanen Ville	Vaajakoski	050-4359007	ville.rissanen@kotiportti.fi	F / D
Rukkila Ismo	Keuruu	041-5491027	ismo.rukkila@dnainternet.net	E / C
Rukkila Sami	Keuruu	041-5491028	samirukkila@suomi24.fi	E / C
Silander Harri	Petäjävesi	0400-241187	harri.silander@luukku.com	E / C
Sundvall Markku	Tikkakoski	050-4679572	sune1970@gmail.com	E / C
Vekkelä Minka	Jyväskylä	044-0646528	weggeli@hotmail.com	E / C
Vertamo Hannes	Jyväskylä	0400-530631	hannes.vertamo.tel@jamk.fi	E / C
Viljamaa Jukka	Jyväskylä	040-7621867	jukkav88@gmail.com	E / C
Vilkman Antti	Palokka	040-8225887	anjovis@gmail.com	E / C
Welling Jarmo	Muurame	040-5731772	jarmo.welling2@luukku.com	E / C
Welling Mikko	Muurame	040-7075706	mikko.welling7@jippii.fi	E / C

Päivitetty: 3.5.2011

PALLOVERKKO JA SÄHKÖINEN PÖYTÄKIRJA

Palloverkon ja sähköisen pöytäkirjan ajankohtaiset ohjeet löytyvät Palloliiton sivuilta (seuratkaa aktiivisesti – muutoksia tulee koko ajan, kun järjestelmää kehitetään ja virheitä korjataan):

www.palloliitto.fi -> Kilpailu -> Erotuomaritoiminta -> PalloVerkon erotuomarimoduli ja ohjeet

http://www.palloliitto.fi/kilpailu/erotuomaritoiminta/palloverkon_erotuomarimoduli_ja/

Muistakaa liiton pelien kohdalla erityisesti seuraavat:

1) Jos piirin otteluun asettelema erotuomari on vaihtanut ottelunsa pois, erotuomarin on välittömästi ilmoitettava sähköpostilla liittoon (erotuomarit@palloliitto.fi) sekä oman piirinsä erotuomariasetteluista vastaavalle uuden erotuomarin nimi ja yhteystiedot (sarja, ottelupäivä, uuden erotuomarin nimi ja yhteystiedot).

2) Jos tulee lisäraportti, niin siitä maininta sähköisen pöytäkirjan raporttiin ja lähetys seuraaville henkilöille:

Lindblom Petteri: petteri.lindblom@palloliitto.fi

Suihkonen Joni: joni.suihkonen@palloliitto.fi

Viimeistään ottelua seuraavana arkipäivänä kello 12.00 mennessä.

3) Arkipäivisin toimisto-aikaan pöytäkirjan käyttöön liittyvissä ongelmatilanteissa yhteys:

Joni Suihkonen: joni.suihkonen@palloliitto.fi, 09 – 7421 5247.

Tom Kakkola, tom.kakkola@palloliitto.fi, 040 – 586 5413.

Lisäksi:

Erotuomareille on **otteluiltoina ja viikonloppuisin** sähköisen pöytäkirjan tukipalvelu Palloliiton tulospalvelussa, puh. **09 – 440 140**.

Arkisin toimistoaikana tukipalvelu ja neuvonta erotuomareille Palloliiton erotuomaritoiminnosta puh. **09 – 7421 51**.

EROTUOMAREIDEN JA EROTUOMARITARKKAILIJOIDEN MATKUSTUSSÄÄNTÖ JA KORVAUKSET 2011

I Yleistä

Tämä matkustussääntö sekä sopimus korvauksista ja palkkioista koskee Suomen Palloliiton ja Jalkapalloliiga ry:n järjestämien kilpailujen erotuomareita ja avustavia erotuomareita.

II Päiväraha

1. Päivärahaa voidaan maksaa, kun matka ulottuu toisen kunnan alueelle.
2. Osapäiväraha 16 € maksetaan, kun matka on kestänyt yli 6 tuntia.
3. Kokopäiväraha 34 € maksetaan, kun matka on kestänyt yli 10 tuntia.
4. Kun matka on kestänyt enemmän kuin yhden (1) matkavuorokauden ajan ja matkaan käytetty aika ylittää viimeisen matkavuorokauden
  - yli kahdella tunnilla, se oikeuttaa uuteen osapäivärahaan
  - yli kuudella tunnilla, se oikeuttaa uuteen kokopäivärahaan
5. Osapäivärahan ja päivärahan suuruus määräytyy vuosittain verohallituksen päätöksen mukaisesti.
6. Tulkintaohjeet

Matkan kestoajan määrittelee erotuomari. Lähtö- ja tuloaika on merkittävä kuittiin/matkalaskuun. Veikkausliigassa ja Ykkösessä erotuomariston on oltava ottelupaikalla 1,5 tuntia ennen ottelun alkua, muissa sarjoissa tuntia ennen.

Mikäli taulukkomatkasta yhteiskuljetuksen takia poiketaan, siitä tulee antaa selvitys matkalaskussa. Matka-aikaan lasketaan erotuomariston ottelun jälkeen peseytymiseen, tarkkailupalaveriin ja ruokailuun käyttämä aika, kuitenkin enintään kaksi ja puoli tuntia.

7. Ateriakorvaus

Erotuomareilla ei ole oikeutta veloittaa aterikorvausta missään muodossa.

III Majoituskorvaus

1. Majoitusoikeus – ennen tai jälkeen ottelun – on Veikkausliigassa ja Ykkösessä erotuomaristolla, jos yhdensuuntainen matka ylittää 200 km. Majoituspaikasta tulee erotuomariston olla yhteydessä järjestävään seuraan.
2. Majoittumisesta maksetaan korvaus matkalaskuun liitettävän majoitusliikkeen antaman tositteen mukaan.
3. Erotuomari ratkaisee majoituksen tarpeellisuuden olosuhteiden niin vaatiessa. Kun julkisilla kulkuneuvoilla matkustettaessa kokonaiskustannukset ottaen huomioon mahdollisen majoituksen ovat vähintään yhtä suuret kuin jos käytetään omaa autoa, on koko kolmikön matkustaessa oikeus täyden kilometrikorvauksen veloittamiseen oman auton käytöstä myös yhdensuuntaisilta etäisyyksiltä yli 250 km olevilta matkoilta ja yksin matkustettaessa yli 150 km matkoilta. Erotuomarin on tällöin laskua esittäessään osoitettava matkustustavan edullisuus.

Korvausten enimmäismäärät matkavuorokautta kohden ovat:

a) yksin

- Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa € 82,50
- muissa kunnissa € 75,00

b) koko kolmikön majoituessa

- Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa € 210,00
- muissa kunnissa € 200,00

IV Matkakustannukset

1. Matka on aina tehtävä niin, että seuralle/maksajalle siitä aiheutuvat kokonaiskustannukset (palkkiot, matkat, päivärahat, majoituskorvaus) muodostuvat mahdollisimman pieniksi.
2. Yleisillä kulkuneuvoilla matkustettaessa korvataan matkakulut 2. luokan virallisen taksan mukaan makuuvaunu- tai paikkaliput tarvittaessa huomioon otettuna. Yleisillä kulkuneuvoilla matkustettaessa on matkakulujen kuitti/kuitit liitettävä matkalaskuun.
3. Oma autoa käytettäessä voidaan korvaus suorittaa Veikkausliigassa ja Ykkösessä kolmikön osalta, kun yhdensuuntainen etäisyys on enintään 250 km ja kaikissa kilpailuissa yksin matkustettaessa, kun yhdensuuntainen etäisyys on enintään 150 km. Km-rajoista voidaan poiketa kohtuuttomien julkisten liikenneyhteyksien vuoksi.

Erotuomareiden matkustaessa on pyrittävä siihen, että koko kolmikko saapuu mahdollisuuksien mukaan samalla kuljetuksella.

Korvaus oman auton käytöstä on yhden henkilön matkustaessa 0,46 € /km ja 0,03 €/km kultakin lisämatkustajalta.

Matkakulut korvataan todellisten matkakilometrien mukaan. Jos kilometrimäärä poikkeaa huomattavasti paikkakuntien välisestä taulukkoetäisyydestä, matkalaskuun on kirjoitettava käytetty ajoreitti sekä perustelu lyhimmästä ajoreitistä poikkeamiselle.

4. Liitolla on oikeus määrätä erotuomarimääräysten yhteydessä ne ottelut, joissa matkakorvaus maksetaan lento- tai rautatieyhteyden mukaisesti.

V Palkkiot

1. Ottelupalkkiot

Miehet	ET	AET	4. tuomari
Liiga	435 €	217 €	70 €
Ykkönen	210 €	127 €	
Kakkonen	111 €	72€	
ASM-karsintasarja ja SM-sarja ja Talettiakatemioiden nuorten SM-kilp.	86 €	64 €	
BSM-karsintasarja ja SM-sarja	66 €	46 €	
A-poikien Ykkönen	51 €	35 €	
B-poikien Ykkönen	48 €	34 €	

Naiset	ET	AET	4. Tuomari
Naisten Liiga	104 €	71 €	
Naisten Ykkönen	49 €	34 €	
Naisten Kakkonen	34 €	27 €	
B-t. SM	34 €	23 €	
B-t. Ykkönen	28 €	21 €	

Arkiottelukorvaus

Veikkausliigassa ja Ykkösessä maksetaan erotuomareille ja avustaville erotuomareille arkipäivinä, ei kuitenkaan lauantaisin, pelattavista otteluista arkiottelukorvausta 70 €/erotuomari. 4. erotuomarit ovat oikeutettuja arkiottelukorvaukseen, jos syntyy oikeus vähintään osapäivärahaan.

Suomen Cup

Miehet	ET	AET	4. tuomari
1. - 2. kierrokset	41 €	28 €	
3. kierros	66 €	45 €	
4. kierros	71 €	47 €	
5. kierros	104 €	71 €	
6. kierros	114 €	77 €	
7. - 8. kierrokset	223 €	154 €	
9. kierros (välierät)	296 €	208€	
Fair Play -finaali	120 €	90 €	55 €
pikkufinaali	249 €	187 €	97 €
finaali	603 €	416 €	208 €

Naiset	ET	AET	4. Tuomari
kars. - 1. kierros	36 €	25 €	
2. - 3. kierrokset	60 €	42 €	
4. – x. kierrokset/semifinaalit	104 €	73 €	
Pikkufinaali	119 €	88 €	52 €
Finaali	234 €	177 €	88 €

2. Ennakonpidätystä ei tarvitse toimittaa yksittäisistä satunnaisista suorituksista, joiden määrä on enintään 20 euroa. Yli 20 euron korvauksista suoritetaan ennakonpidätystä 60% tai verokortilla osoitetun veroprosentin mukaan. Erotuomarin on liitettävä seuralle/maksajalle annettavan kuitin liitteeksi sivutuloverokorttinsa kopio tai alkuperäinen päätuloverokortti.

3. Ennakkoperintälain mukaan satunnaisista erotuomari tehtävistä suoritettavia palkkioita ei ole pidettävä Ennakkoperintälain 4 §:n mukaisena palkkana vaan EPL:n 6 §:n mukaisina korvauksina. Erotuomaripalkkioista toimitetaan vain ennakonpidätys; työnantajan sosiaaliturvamaksua ei tarvitse suorittaa. Tämä koskee erotuomareita, jotka eivät toimi palkka- tai työsuhhteessa maksajaan.

4. a) Uusintaottelujen korvaukset ovat samat kuin ao. kilpailussa
b) Karsintaottelujen korvaukset ovat samat kuin ylemmässä kilpailussa
c) Piirien välisessä B-poikien kilpailussa korvaukset ovat samat kuin B-poikien Ykkösessä.

VI Tarkkailijapalkkiot ja -korvaukset

Liiton otteluissa liiton asettelemille erotuomaritarkkailijoille maksetaan palkkiota, matkakuluja ja päivärahoja seuraavasti:

Sarja	Palkkio	Matkakulut	Päivärahoikeus
Veikkausliiga	85 €	0,28 €/km	6 h / 10 h
Ykkönen	50 €	0,28 €/km	6 h / 10 h
Suomen Cup	30 €	0,28 €/km	6 h / 10 h
Kakkonen	20 €	0,28 €/km	ei päivärahoikeutta
Naisten Liiga	20 €	0,28 €/km	ei päivärahoikeutta

VII Ennakonpidätys

Ennakonpidätykset on maksettava palkkionmaksua seuraavan kuukauden 10. päivään mennessä.

Verohallituksen ohjeiden mukaisesti maksaja (seura) antaa suorituksen saajalle vapaamuotoisen tositteen maksamistaan palkkioista, päivärahoista ja matkakorvauksista.

Tosite on toimitettava kullekin erotuomarille palkkionmaksuvuotta seuraavan vuoden tammikuun 15. päivään mennessä, ellei tositetta ole annettu jokaisesta ottelusta erikseen.

Erotuomarien ja maksajien on syytä varmistua, että kuittiin on merkitty henkilötiedot (nimi, osoite, henkilötunnus).

SUOMEN PALLOLIITON YHTEYSTIEDOT

Töölön jalkapallostadion
Urheilukatu 5
00250 helsinki
Postiosoite:
PL 191
00251 Helsinki

Puh. (09) 742151
Faksi (09) 4543352
Tomisto avoinna 8.30 - 16
etunimi.sukunimi@palloliitto .fi

JALKAPALLON KILPAILUTOIMINTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET JA JÄRJESTÄMISOHJEET 2011

1. MÄÄRÄYSTEN JA OHJEIDEN NOUDATTAMINEN

Seura on vastuussa siitä, että ottelussa ja sen järjestelyissä noudatetaan Palloliiton kilpailumääräyksiä ja ko. kilpailua koskevia liiton tai piirin erillismääräyksiä. Jalkapalloliiga voi antaa omia Veikkausliigaa koskevia ohjeitaan.

Ottelun erotuomari ja tarkkailija ovat velvollisia ilmoittamaan kilpailumääräysten ja näiden ohjeiden ja määräysten vastaisista rikkomuksista liittoon tai piiriin viimeistään ottelun jälkeisenä päivänä kello 12.00 mennessä ottelupöytäkirjaan kirjatussa raportissa sekä tarvittaessa erillisraportissa.

Todetut rikkomukset käsitellään liiton tai piirin kurinpitomenettelyssä Palloliiton rangaistusmääräysten mukaisesti.

2. OTTELUSIIRROT (liiton kilpailut, ei Veikkausliiga)

Ottelusiirto voidaan tehdä vain liiton luvalla. Ottelu voidaan siirtää pakottavista syistä seuraavalla tavalla:

Ensin on neuvoteltava vastustajan kanssa uudesta ottelupäivästä, jonka jälkeen siirtoa on anottava liitosta. Liitto käsittelee anomuksen ja vahvistaa siirron. Siirtoa anoneelta seuralta peritään 70 euron siirtämismaksu.

Mikäli ottelu siirretään ilman liiton lupaa, liitto veloittaa seuralta 260 euroa. Jos ottelu jää pelaamatta pakottavien syiden takia, liitto määrää uuden pelipäivän ja – paikan.

3. OTTELUIDEN ALKAMISAJAT

Alkamisajoista päättää kilpailumääräykset huomioiden liitto tai piiri. Veikkausliigan otteluista päättää Jalkapalloliiga.

Miesten Ykkönen ja Kakkonen:

1.4. – 21.8. arki- ja sunnuntaiottelut kello 18.30 ja lauantaisin kello 16.00.

22.8. lähtien arkiottelut kello 18.30 ja laantai- sekä sunnuntaiottelut kello 15.00.

Mikäli kotijoukkueella on kentällään riittävä valaistus, voidaan laantai- ja sunnuntaiottelut aloittaa 21.8. jälkeenkin kello 18.30, mikäli kotijoukkue niin haluaa.

Naisten Liiga ja Ykkönen:

Arkiottelut pelataan aina ja sunnuntaiottelut 1.4. – 21.8. välisenä aikana klo 18.30.

Edellä mainittuna ajanjaksona ottelut pelataan lauantaisin klo 16.00. Lauantaisin ja sunnuntaisin 22.8. lähtien ottelut pelataan klo 15.00. Mikäli kotijoukkueella on kentällään riittävä valaistus, voidaan lauantai- ja sunnuntaiottelut aloittaa 22.8. jälkeenkin kello 18.30, mikäli kotijoukkue niin haluaa.

Alkamisajoista voi poiketa vain kilpailunjärjestäjän luvalla. Alkamisajan muutosta on anottava viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen ottelua. Anomuksesta on välittömästi ilmoitettava vastustajalle ja erotuomaristolle. Alkamisajoja koskevat erimielisyydet ratkaisee liitto, piiri tai Jalkapalloliiga.

Muita alkamisajoja koskevia määräyksiä

Kotijoukkue päättää alkamisajasta muissa kilpailuissa.

Ottelut on pyrittävä järjestämään siten, että vierailevalla joukkueella on mahdollisuus paluuseen ottelupäivänä. Ottelut tulee aloittaa arkisin aikaisintaan 17.30 ja lauantaisin ja pyhäpäivinä aikaisintaan kello 11.00. Joukkueet voivat keskenään sopia myös muista alkamisajoista.

Joukkueille on varattava tila lämmittelyä varten tuntia ennen ottelun alkua.

Ottelut on aloitettava täsmällisesti. Joukkueiden ja erotuomariston on oltava pelikentällä viittä (5) minuuttia ennen alkuvihellystä. Ilmoitetusta tai määrätystä alkamisajasta voi poiketa vain järjestäjän luvalla.

Ottelut voidaan pelata tarvittaessa keinovalaistuksessa.

Liitolla on oikeus perustellusta syystä muuttaa alkamisajoja koskevia määräyksiä.

4. OTTELUILMOITUS JA TULOSTIEDOTUS

Kotijoukkueen on viimeistään seitsemän (7) vuorokautta ennen ottelua ilmoitettava vierasjoukkueelle, erotuomarille, avustaville erotuomareille ja tarkkailijalle otteluaika ja -paikka sekä kaikkien pelaajien peliasujen värit.

Liiton tulospalvelun piirissä olevista otteluista on ilmoitettava myös Palloliittoon, mikäli tiedot poikkeavat liitolle ennen kauden alkua lähetetyistä kaikkia kotiotteluja koskevista tiedoista.

Vierasjoukkueen tai erotuomarin tulee selvittää ottelun alkamisaika ja pelikenttä kilpailun järjestäjältä, mikäli ilmoitus on laiminlyöty. Erotuomarin on raportoitava ilmoituksen laiminlyönnistä ottelupöytäkirjassa.

Otteluilmoituksen laiminlyönnistä voidaan rangaista liiton rangaistusmääräysten

mukaisesti.

Mikäli erotuomari tai avustava erotuomari joutuu itse ottamaan selville alkamisajankohdan ja pelipaikan, hän on oikeutettu laskuttamaan tästä aiheutuneet kohtuulliset kulut kotijoukkueelta.

Kotijoukkueen on ilmoitettava ottelun tulostiedot kilpailun järjestäjän antamien ohjeiden mukaan.

5. KOKOONPANO JA OTTELUPÖYTÄKIRJA

Vierasjoukkueen on ajoissa ilmoitettava järjestävälle seuralle joukkueensa kokoonpano mainontaa varten.

Liiton sarjoissa edellytetään, että joukkueet käyttävät PalloVerkko sähköinen ottelupöytäkirja-järjestelmää.

Molemmat joukkueet kirjaavat omat kokoonpanonsa ennen ottelua PalloVerkon sähköiseen ottelupöytäkirjaan omilla tunnuksillaan. Täytetty kokoonpano tulostetaan erotuomaria varten.

Kummankin joukkueen edustaja vahvistaa joukkueensa kokoonpanon allekirjoituksellaan erotuomarin läsnä ollessa Veikkausliigassa ja Ykkösessä viimeistään 75 minuuttia ja muissa otteluissa viimeistään 60 minuuttia ennen ottelun alkua.

Ottelupöytäkirjassa olevat 11 ensimmäistä pelaajaa aloittavat ottelun. Lisäksi ottelupöytäkirjassa saa olla seitsemän (7) vaihtopelaajaa ja kuusi (6) taustahenkilöä. Allekirjoitettuaan ottelupöytäkirjan seura on vastuussa kokoonpanonsa oikeellisuudesta ja sen on varmistettava, että pelaajien nimet ja numerot ovat oikein.

Ottelupöytäkirjaan merkityn pelaajan on pystyttävä todistamaan henkilöllisyytensä ottelun erotuomarille.

Liigassa, Ykkösessä, Kakkosessa ja naisten Liigassa ja naisten Ykkösessä käytetään lisäksi reaaliaikaista otteluseurantaa ja niiden käyttämisestä annetaan ohjeet erikseen.

6. PELIASUN VÄRIT

Ottelun erotuomari tarkastaa ennen ottelua joukkueiden peliasut järjestäjän määräämällä tavalla ja päättää tarvittaessa käytettävistä peliasuista.

Kotijoukkue pelaa omassa peliasussaan, jolloin vierasjoukkueen tulee valita selvästi poikkeava peliasu. Jos kotijoukkueen peliasu poikkeaa ennen kauden alkua Palloliitolle ilmoitetusta, on sen eikä vierasjoukkueen vaihdettava peliasua.

Koska kotijoukkueen pelipaidassa on usein kaksi ns. pääväriä joko luonnostaan (esimerkiksi raitapaita, hihat eriväriset tms.) tai isojen mainosten takia, vierasjoukkueen tulee valita asunsa väri kotijoukkueen pääväreistä poikkeavasti ja siten, että pelipaidat selvästi eroavat toisistaan. Liiton ottelussa kotijoukkueen pelatessa raidallisessa pelipaidassa tulee vierasjoukkueen pelata molemmista raitapaidan väreistä poikkeavassa yksivärisessä, elleivät peliasut riittävästi erotu toisistaan.

Maalivahtien peliasujen värien on erotuttava muiden pelaajien peliasujen väreistä.

Vierasjoukkueen on varmistettava kotijoukkueen peliasun väri viimeistään kolme (3) vuorokautta ennen ottelua.

Veikkausliigassa, Naisten Liigassa ja Ykkösessä myös joukkueiden housujen ja sukkienvärien on poikettava toisistaan. Tämä on suositus myös muissa liiton kilpailuissa. Kakkosessa on sukkienvärien erotuttava toisistaan. Suositeltavaa on, että myös housujen värit erottuvat.

7. PELAAJIEN NUMEROINTI

Jokaisen pelaajan pelipaidan selässä tulee olla selvästi erottuvat vähintään 25 cm korkeat (nuorilla ja naisilla 20 cm) ja 2,5 cm leveät numerot. Joukkueella ei saa olla samannumeroisia pelaajia. Numeroiden tulee olla kokonaislukuja välillä 1 - 99.

Numeron selventämiseksi (varsinkin raitapaidoissa) liitto suosittelee, että numeron alla on numeron väristä selvästi erottuva yksivärinen pohja. Epäselvissä tapauksissa seuroja pyydetään ottamaan yhteyttä Palloliiton kilpailutoimintoon.

8. PELIKENTTÄ JA SEN VARUSTEET

Pelikenttää ja sen varusteita koskevat määräykset on tiedotettu seuroille erikseen.

Kenttiä ja jalkapallohalleja koskevat määräykset kaudelle 2011 löytyvät liiton kotisivulta tai niitä voi tilata liitosta puh. (09) 742 151.

Liiton sarjamuotoisissa kilpailuissa voidaan neljän ensimmäisen ja neljän viimeisen kierroksen aikana ottelu pelata kotijoukkueen päätöksellä hiekalla tai jalkapallohallissa, mikäli olosuhteet estävät pelaamisen nurmikentällä tai tekonurmella. Kesäkuun 1. päivän jälkeen ja muilla kierroksilla pelaamiselle hiekalla, hiekkatekonurmella tai hallissa tarvitaan liiton lupa. Hiekkakentän, tekonurmikentän tai jalkapallohallin tulee olla Palloliiton hyväksymä tai sillä tulee olla vuodelle 2011 myönnetty lupa.

Liiton sarjojen nousukarsintaottelut (ei koske piirin sarjassa pelaavien

joukkueiden keskinäistä nousukarsintaottelua) pelataan nurmikentällä tai sellaisella keinoalustalla, jolle Palloliitto on antanut jatkuvan käyttöhyväksynnän. Palloliiton päätöksellä nousukarsintaottelu voidaan siirtää pelattavaksi myös muulle alustalle tai halliin. Muissa tapauksissa pelaamisesta hiekalla, hiekkatekonurmella tai jalkapallohallissa tulee ottaa yhteys Palloliittoon.

9. EROTUOMARIMÄÄRÄYKSET JA – KUSTANNUKSET

Veikkausliiga ja Ykkönen

Veikkausliigan ja Ykkösen otteluihin liitto määrää erotuomarit ja avustavat erotuomarit sekä erotuomaritarkkailijat/otteludelegaatit.

Veikkausliigassa erotuomariston kustannukset maksaa Jalkapalloliiga ry ja erotuomaritarkkailijan/otteludelegaatin kustannukset Palloliitto matkalaskuja vastaan. Ykkösen erotuomari- ja tarkkailijakustannukset maksetaan matkalaskuja vastaan Palloliitosta, ellei muuta ilmoiteta.

Naisten Liiga ja miesten Kakkonen

Naisten Liigan ja miesten Kakkosen otteluihin liitto määrää erotuomarit ja kotijoukkueen piiri määrää avustavat erotuomarit. Joissakin tapauksissa, erityisesti Naisten Liigassa, liitosta voidaan määrätä myös avustavat erotuomarit. Erotuomaritarkkailijat määrää liitto siten, että Naisten Liigassa tarkkaillaan yleensä vain naiserotuomareita ja uusia liittoerotuomareita, mutta resurssien ja tarpeen mukaan myös kokeneempia erotuomareita.

Naisten Liigassa ja Kakkosessa erotuomariston kustannukset maksetaan matkalaskuja vastaan Palloliitosta.

Muut liiton sarjat

Muissa liiton sarjoissa koko erotuomariston määrää kotijoukkueen piiri. Erotuomariston kaikki kustannukset maksaa kotijoukkue ottelupaikalla kuitteja vastaan, ellei muuta ole piirikohtaisesti sovittu.

Suomen Cupin otteluista määrätään erikseen Suomen Cupin erillismääräyksissä.

10. MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

Vaihtopelaajien suojakatos/penkki ja pelaajien lämmittely ottelun aikana

Veikkausliigan, Naisten Liigan, Ykkösen ja Kakkosen otteluissa pakollinen katettu vaihtopelaajasuoja/-penkki on sijoitettava keskirajan tuntumaan symmetrisesti keskirajaan nähden mahdollisuuksien mukaan kuuden (6) metrin päähän sivurajasta elleivät kiinteät rakenteet sitä estä. Vaihtopelaajasuojat/-penkit on sijoitettava samalle puolelle pelikenttää.

Vaihtopelaajasuojassa tai -penkillä saa olla enintään kolmetoista (13) henkilöä, joista seitsemän (7) vaihtopelaajaa ja kuusi (6) nimettyä joukkueen edustajaa

(valmentaja, huoltaja, joukkueenjohtaja, lääkäri jne.). Kaikkien vaihtopelaajasuojassa olevien henkilöiden nimet pitää olla pöytäkirjassa. Vaihtopelaajien lämmittely pelin aikana tapahtuu erotuomarin antamien ohjeiden mukaan.

Tekninen alue

Veikkausliigan, Naisten Liigan, Ykkösen, Kakkosen ja A-poikien SM-karsinta- sekä SM-sarjassa tulee tekninen alue merkitä selvästi vaihtopelaajasuojan/-penkin ympärille. Tekninen alue rajoittuu metrin sivuille suojakatoksen takareunasta ulottuen pelikentän suuntaan metrin etäisyydelle sivurajasta. Tupakointi teknisellä alueella on kiellettyä, samoin kuin kannettavan puhelimen käyttö pelaajilla.

Pelaajat liiton sarjoissa

Aikuiset	2 X 45 minuuttia
A-pojat	2 X 45 minuuttia
B-pojat ja -tytöt	2 X 40 minuuttia

Pelaajavaihdot

Vaihtopelaajien määrä on kaikissa otteluissa seitsemän (7). Vaihtojen määrä vaihtelee sarjoittain seuraavasti:

LIIGA	3
YKKÖNEN	3
KAKKONEN	3
NLIIGA	4
NYKKÖNEN	5
NKAKKONEN	7
LIITON JUNIORISARJAT	7

Liiton sarjoissa ei sallita edestakaisia vaihtoja.

Veikkausliigan, Ykkösen, Kakkosen, Naisten Liigan ja naisten Ykkösen otteluissa sekä Suomen Cupin otteluissa siitä lähtien kun Ykkösen joukkueet tulevat mukaan numerotaulujen käyttö on vaihdoissa pakollinen. Myös tauon aikana tehtävissä vaihdoissa käytetään vaihtotauluja.

Pelikentälle palaaminen

Kentältä poistunut pelaaja voi palata takaisin vain erotuomarin luvalla.

Pallot

Liiton kilpailuissa, jotka käsittävät Veikkausliigan, Ykkösen, Kakkosen, A- ja B-nuorten sekä Naisten Liigan, Ykkösen ja Kakkosen sekä Suomen Cupin siitä lähtien, kun mukaan tulevat Kakkosen joukkueet, on käytettävä FIFA:n hyväksymiä ottelupalloja, joissa on joku seuraavista merkinnöistä:

- virallinen "FIFA APPROVED" logo

- virallinen "FIFA INSPECTED" logo
- "INTERNATIONAL MATCHBALL STANDARD" logo

Erotuomarit ovat velvollisia tarkistamaan ennen ottelua pallojen virallisuuden sekä ilmoittamaan määräysten rikkomisesta ottelupöytäkirjassa rankaisutoimenpiteitä varten.

Pelipallojen käyttö

Veikkausliigan, Naisten Liigan, Ykkösen, Kakkosen ja naisten Ykkösen sekä Suomen Cupin otteluissa siitä lähtien, kun Kakkosen joukkueet tulevat mukaan, on käytettävä vähintään kolmea palloa ja enintään kahtatoista, joista kolmasosan on oltava uusia.

Erotuomari hyväksyy ja ottaa haltuunsa käytettävät pallot ottelupöytäkirjan vastaanottamisen yhteydessä.

Kotijoukkue on velvollinen järjestämään riittävän määrän pallotyttöjä/-poikia. Järjestäjä huolehtii, että varapalloilla ei "harjoitella" ottelun aikana.

Säärisuojat ja nilkkatuet

Säärisuojat ovat pakollisia kaikissa otteluissa. Mikäli pelaajalla ei ole säärisuojia, on erotuomarin määrättävä hänet täydentämään varusteitaan. Säärisuojiksi hyväksytään yleisessä myynnissä olevat säärisuojat.

Pelaajat voivat käyttää nilkkatukia. Jos tuet ovat erotuomarin mielestä vaaralliset, niiden on oltava sukkien peittämät.

Polvituet

Ottelukohtaisesti erotuomarilla on oikeus kieltää polvituen käyttö, mikäli hän toteaa tuen olevan vaarallinen käytettäväksi.

Korujen käyttö

Pelaajan on oma-aloitteisesti otettava pois jo ennen pelikentälle menoa kantasormukset, ranneketjut ja hiuspinnit, rannekellot sekä korva- ja muut korut. Sileiden (vihki-, kihla-) sormusten käyttö on sallittua.

Pelin ohjaaminen

Joukkueen valmentajalla tai muulla edustajalla on oikeus yksi kerrallaan käydä antamassa hetkellisesti ohjeita sivurajan läheisyydessä teknisellä alueella.

Loukkaantuneen pelaajan hoito

Enintään kahdella joukkueen edustajalla on oikeus tulla loukkaantumistapauksessa kentälle arvioimaan loukkaantumisaste. Veikkausliigan, Ykkösen, Naisten Liigan, Kakkosen, A-poikien SM-karsintasarjan ja A-poikien SM-sarjan otteluissa on oltava parit kentän laidalla välitöntä käyttöä varten. Kotijoukkueen on osoitettava erotuomaristolle ja vierasjoukkueelle paarinkantajat ennen pelin alkua.

Pelaajaa ei saa hoitaa pelikentällä. Vakavissa loukkaantumistapauksissa hoito pelikentällä on sallittu erotuomarin luvalla. Luvatta kentälle lääkitsemään menevä toimihenkilö voidaan poistaa katsomoon.

Erotuomari voi antaa huoltohenkilöille luvan tulla kentälle pelaajan siirtämisen turvallisuuden varmistamiseksi. Tällöin loukkaantunut pelaaja on siirrettävä tai hänen on siirryttävä kentältä, jonne hän saa palata erotuomarin luvalla aikaisintaan erotuomarin käynnistettyä pelin.

Käyttäytyminen ottelun jälkeen

Pelaajien ja joukkueiden edustajien tulee muistaa, että ottelun lopputuloksen juhlinnan pelikentällä, pukuhuoneessa tai muualla pelikentän välittömässä läheisyydessä tulee tapahtua hyviä tapoja noudattaen. Alkoholin nauttiminen tai muu käyttäminen tässä yhteydessä on ehdottomasti kielletty.

Ottelun erotuomarin ja tarkkailijan tulee raportoida liittoon havaitsemistaan rikkeistä. Rikkomukset käsitellään liiton kurinpitovaliokunnassa.

Erotuomarin osallistuminen lehdistötilaisuuteen

Kotijoukkueen edustaja voi pyytää erotuomaria ottelun jälkeiseen lehdistötilaisuuteen. Erotuomari voi kuitenkin itse päättää osallistumisestaan.

11. MUITA OHJEITA

Virvokkeet

On suositeltavaa, että kotijoukkue tarjoaa virvokkeet tuomaristolle ja erotuomaritarkkailijalle/otteludelegaatille.

Juoma-astiat

Juoma-astioita ja/tai vesisankoja saa olla sivurajan ulkopuolella.

12. DOPING – KIELLETYT/SALLITUT LÄÄKEAINEET

Palloliiton liittohallitus on hyväksynyt kansallisen antidopingtoimikunnan vahvistaman dopingin käytön kieltävän säännösten. Liitto ja seurat **sekä pelaajat pelipassin lunastettuaan** ovat sitoutuneet näiden sääntöjen noudattamiseen. Otteluissa ja harjoituksissa voidaan antidopingtoimikunnan edustajien toimesta suorittaa ennalta ilmoittamatta doping-testejä. Testeihin tulee osallistua testaajien antamien ohjeiden mukaan. Testeistä kieltäytyminen johtaa rangaistustoimenpiteisiin.

Antidopingtoimintaa koskevaa lisäinformaatiota löydät osoitteesta:

<http://www.antidoping.fi/>.

JALKAPALLO- JA EROTUOMARI TOIMINTAAN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ 2011

SPL 2011

Taustaa

Tähän ohjeistukseen on koottu oleellisimpia jalkapallon sääntöjen tulkintaan vuonna 2011 vaikuttavia tekijöitä, jotka perustuvat kansainvälisiin sääntöihin niihin tulleine viimeisine muutoksineen.

Osana Suomen Palloliiton uutta toimintastrategiaa erotuomarivaliokunnan tavoitteena on kehittää suomalaista jalkapalloilua kouluttamalla erotuomaritoimintaan entistä pätevämpiä, parempikuntoisia, tehtäväänsä vakavasti asennoituvia, sekä jalkapallosta että erotuomaritoiminnasta avoimesti kiinnostuneita erotuomareita. Erotuomareilla tulee olla luontainen tahto noudattaa lajin sääntöjä hyökkäyksellisen ja positiivisen jalkapalloilun synnyttämiseksi.

Tämän päämäärän saavuttamiseksi valiokunta edellyttää, että jokainen yksittäinen erotuomari kantaa oman vastuunsa toiminnasta.

Ohjeistuksen tarkoituksena on, että kaikilla osapuolilla on mahdollisimman samanlainen käsitys siitä, mihin erotuomarit perustavat ottelun aikana tekemänsä ratkaisut.

Sääntötuntemusta kasvattamalla erotuomarivaliokunta toivoo myötävaikuttavansa seuroihin, pelaajiin ja valmentajiin siten, että heillä olisi entistä paremmat valmiudet kauteen 2011.

Kausi 2010 osoitti, että kaikkien osapuolten ollessa vastuullisia omasta toiminnastaan, ne pystyvät myös tehokkaammin keskittymään reilun pelin (Fair Play) ja toistensa kunnioittamisen (Respect) toteuttamiseen samanaikaisesti, kun ne toivovat parasta menestystä itselleen ja joukkueelleen.

Muutoksia sääntötulkintoihin

Loukkaantuneet pelaajat (sääntö 5, sivu 55)

- Poikkeus tähän sääntöön voidaan tehdä, jos:
  - maalivahti on loukkaantunut
  - maalivahti ja kenttäpelaaja ovat törmänneet ja tarvitsevat välitöntä huomiota
  - **saman joukkueen pelaajat ovat törmänneet toisiinsa ja tarvitsevat välitöntä huomiota**
  - on sattunut vakava loukkaantuminen, esim. pelaaja on nielaissut kielensä, menettänyt tajuntansa, murtautunut jalkansa
- Jos saman joukkueen kaksi pelaajaa ovat törmänneet toisiinsa ja loukkaantuneet niin, että tarvitsevat välitöntä apua kentällä,

pelaajien ei tarvitse poistua kentältä hoitoa saamaan. Samoin kuin maalivahdin loukkaantuessa, voidaan pelaajien hoitaminen toteuttaa kentällä kunnes nähdään voivatko pelaajat jatkaa pelaamista tai täytyykö heidät vaihtaa. Perusteluna uudelle säännölle nähtiin, ettei vastajoukkue voi saada hyötyä pelatessaan useamman pelaajan ylivoimalla pelaajia hoidettaessa.

Paarien vienti kentälle

- Paarinkantajat voivat viedä parit kentälle saatuaan siihen **merkinannon erotuomarilta**.

Harhauttaminen rangaistuspotkussa

- Rangaistuspotkun potkaisija saa harhauttaa potkaistessaan, mutta vain lähestyessään palloa. Harhauttaminen, joka tapahtuu potkaisijan asetettua ”tukijalan” pallolle on sääntöjenvastaista ja aiheuttaa varoituksen rikkeeseen syyllistyneelle epäurheilijamaisen käyttäytymisen takia. Muu toiminta tapahtuu säännön 14 mukaisesti.

Neljännän erotuomarin tehtävät

- Neljäs erotuomari avustaa ottelun erotuomaria hallitsemaan ottelua sääntöjen mukaisesti. Erotuomarilla säilyy kuitenkin lopullinen ratkaisovalta kaikkiin ottelun tapahtumiin. Tällä toimintavaltaan kohdistuvalla muutoksella laajennetaan neljännän erotuomarin mahdollisuuksia tukea ottelun erotuomaria rajoituksetta.

Taklaukset ja niiden seuraukset – pelaajien suojeleminen

Erotuomareiden tärkein tehtävä kentällä on suojella pelaajia. Tämän taustalla on se, että hyvät, taitavat pelaajat tuntisivat olonsa turvallisiksi ja ettei heitä voisi ”taklata” ulos pelistä sääntöjenvastaisella tavalla.

Taklauksia arvioidessaan erotuomarit ottavat huomioon:

- teon tarkoituksellisuuden
- taklaajan vauhti ja voimakkuus
- taklaajan asento – kentän pinnassa tai seisten
- taklaajan mahdollisuus pelata palloa

Tämän lisäksi erotuomarit soveltavat tuomioidensa perusteeksi seuraavia kriteereitä:

- holtiton – vapaapotku
- piittaamaton – vapaapotku + varoitus
- kohtuuton voiman käyttö – vapaapotku + kentältäpoisto

Kaudella 2011 erotuomarit kiinnittävät erityistä huomiota vastapelaajiin kohdistuviin, **eteen suoriksi ojennetuin jaloin (jalkapohjat edellä) tehtyihin taklauksiin**. Näitä pidetään vaarallisina vastapelaajalle ja ne

rangaistaan suoralla vapaapotkulla, tai rangaistuspotkulla sekä **poistamalla rikkeeseen syyllistynyt pelaaja kentältä.**

Erotuomareiden henkilökohtaisten rangaistusten hallinta

Erotuomareiden on oltava entistä huoleellisempia ja tarkempia varoittaessaan pelaajaa tai poistaessaan pelaajan kentältä. Onnistumisen tärkeitä edellytyksiä ovat:

- selkeä toiminta pelaajaa puhuteltaessa ja varoitettaessa
- elehtivän pelaajan varoittaminen
- jatkuvasta sääntöjenvastaisesta pelistä varoittaminen
- henkilökohtaisten rangaistusten johdonmukaisuus rangaistuspotkuun johtaneiden tuomioiden yhteydessä
-

Erotuomariston yhteistyö

Menestyksellinen erotuomaristo on valmistautunut otteluun käymällä siihen liittyvät asiat läpi asianmukaisella tavalla, jonka jälkeen **jokaisella on selvä ajatus ryhmän sisäisestä vastuunjaosta.** Erityisen tärkeää on, että:

- avustavat erotuomarit malttavat soveltaa ”odota – ja – näe” – menetelmää
- erotuomarin pitää ryhmänjohtajana, silloin kun se on mahdollista, vahvistaa avustavan erotuomarin ratkaisua ja tukea tätä häntä
- erotuomariston työskentely sujuu virheettömästi, vaikka tekniset apuvälineet eivät toimi
- erotuomariston sisäistä vuorovaikutusta voi parantaa siihen kuuluvien henkilöiden välisillä huomaamattomilla merkinannoilla
- keskinäisiä neuvotteluja voidaan toteuttaa tarvittaessa

Tekninen alue – pelin ohjaaminen

Erotuomari voi poistaa sellaisen joukkueen taustahenkilön tekniseltä alueelta, joka ei käyttäydy sääntöjen edellyttämällä tavalla.

Seuraavanlainen käyttäytyminen ei ole hyväksyttävää ja erotuomari poistaa siihen syyllistynyt tekniseltä alueelta:

- jatkuva teknisen alueen ulkopuolelle meneminen sen takia aikaisemmin annetun suullisen huomautuksen jälkeen
- sopimattoman kehon kielen tai suullisten ilmausten käyttö, tai erotuomarin tai neljännen erotuomarin tuomioihin kohdistuva protestoiva elehtiminen
- sopimattoman kehon kielen tai suullisten ilmausten tai eleiden käyttö kohdistettuna vastajoukkueen tekniselle alueelle, vastajoukkueen pelaajiin tai katsojiin sopimattomalla tavalla
- pelikentälle meno ilman erotuomarin lupaa

TV-monitorien asettaminen tekniselle alueelle, tai sen välittömään läheisyyteen siten että niitä voidaan hyödyntää pelitilanteiden tarkastelemiseen, on kielletty.

Kauden aikana tarkkailtavia yksityiskohtia

- pelaajat, jotka eivät kunnioita pelin arvoja – ”troublemakers”
- pelaajat, jotka pyrkivät sabotoimaan vastajoukkueen vapaapotkuja
- sääntöjen soveltamista loppuvihellyksen jälkeen – henkilökohtaiset rangaistukset
- vastustajaa piittaamattomasti rikkovat pelaajat
- loukkaantuneisiin pelaajiin kohdistuneet toimenpiteet

TOMIMINEN PELINOHJAAJANA

TG, 2004

PELINOHJAAJA

- **OHJAA** reiluun peliin reagoimalla reilun pelin ja sääntöjen vastaiseen käyttäytymiseen
- **OPASTAA** oikeisiin suorituksiin antamalla mahdollisuuden uuteen yritykseen
- **KANNUSTAA** yrittämään ja rohkaisee pelaajia myös epäonnistumisen hetkellä
- **KASVATTAA** esimerkillään olemalla turvallinen ja luotettava Pelin Ohjaaja pelaajille, taustahenkilöille ja vanhemmille

PELINOHJAAJAN TÄRKEIN TEHTÄVÄ ON OMALLA TOIMINNALLAAN HUOLEHTIA PELAAJIEN TURVALLISUUDESTA KENTÄLLÄ!

OHJEITA NAPPULAPELAAJAN KOHTAAMISEEN:

1. JUTUSTELE ENNEN PELIÄ JA PELIN JÄLKEEN – ÄLÄ OLE ETÄINEN
* Ole ystävällinen ”kaveri” jokaiselle kentällä olevalle pelaajalle
2. MIETI OLEMUSTASI JA ASENTOASI KESKUSTELLESSASI
* Laskeudu välillä pelaajan tasolle kyykkyy, ole iloinen, älä huuda tai komenna
3. AUTA PIENTÄ PELAAJAA TARVITTAESSA
* Esimerkiksi sitomalla kengännauhat
4. KERRO MIKSI VIHELSIT ja ANNA NEUVOJA SUORITUSTA VARTEN
* Esimerkiksi ”pelasit kädellä”, ”muista pitää molemmat jalat maassa”
5. ÄLÄ SALLI KIROILUA tai TOISTEN HAUKKUMISTA vaan puutu siihen
* Esimerkiksi oman maalin syntyessä tulee helposti ”sanomista” ja ilkkumista
6. HUOLEHDI VARUSTEITTESI ASIANMUKAISUUDESTA
* Urheiluasu, joka erottuu pelaavista joukkueista (pelinohjaajan t-paita)
* Ei aurinkolaseja, eikä lippalakkia tai pipoa
* Kunnollinen pilli, muistiinpanovälineet, kello, VIHREÄ KORTTI

MITEN PUUTUT VAIHTOPENKIN SOPIMATTOMIIN KOMMENTEIHIN ?

- Mene rohkeasti valmentajan luokse.
- Kerro rauhallisesti, että et hyväksy sopimatonta huutelua vaihtopenkiltä, koska vaadit pelaajiltakin reilua peliä.
- Ole rauhallinen ja asiallinen.
- Mikäli sopimaton käytös jatkuu, poista huuteliija kenttäalueelta. Kerro, että peli ei jatku ennen kuin huuteliija on poistunut. Älä jää ”inttämään”, vaan ilmoita päätöksesi ja siirry hieman sivulle valvomaan poistumista.
- Raportoi huonosta käytöksestä kilpailun järjestäjälle.

MITEN PUUTUT VANHEMPIEN TAI YLEISÖN SOPIMATTOMAAN KÄYTÖKSEEN ?

- Katkaise peli. Käy reilusti kertomassa, että tuollainen typerä huutelu ei kuulu reilun pelin henkeen. ”Kannustakaa pelaajia rehdisti, mutta jättäkää muu peliin puuttuminen niille, joille se kuuluu” ! ”Antakaa ohjaajien hoitaa työnsä...”.
- Muista! Pysy rauhallisena ja asiallisena. Älä lähde inttämään... Älä alennu huutelijan kielenkäytön tasolle... Älä ole törkeä...

VINKKEJÄ PELINOHJAAJALLE ERI TILANTEISIIN

TG, 2004

- **KÄYTÄ LYHYITÄ LAUSEITA PELIN OHJAAMISESSA !**
  - esim. ”sininen heittää”... voit potkaista maalipotkun rangaistusalueen rajalta” ... ”muista – heittää jalat maassa ja kahdella kädellä...”
  - HUOM ! Käytä nuorimpien junioreiden kanssa pelipaitojen värejä tai seuranimiä
    - älä sano vain ”kulmapotku” vaan ”keltaisten kulmapotku”.
- **VIHELLÄ PILLILLÄ KOVAA, JOTTA KAIKKI KUULEVAT**
  - Opettele erisävyyisiä ja pituisia vihellyksiä.
  - Käytä pilliä mieluummin liikaa kuin liian vähän.
- **LIIKU LÄHELLE TILANNETTA**
- Kerro ja **NÄYTÄ** omatoimisesti esim. vapaapotkun paikka, muurin paikka (5m).
- **ÄLÄ SALLI TOISTEN HAUKKUMISTA**
- Puutu asiaan heti! Käy kertomassa haukkujalle, että se on tyhmää ja sen on loputtava välittömästi.
- **VIHELLÄ PELI POIKKI, JOS PALLO OSUU JOHONKIN PELAAJAAN KOVAA** (tai esim. tapahtuu tahaton törmäys)
- Kysäise ja tarkista onko kaikki OK. ”Sattui varmaan – voitko jatkaa pelaamista vai haluatko mennä huilimaan?”
- Jos sattuu pahemmin anna joukkueen huollolle heti merkki, että saa tulla kentälle. Anna myös lapsen vanhemmille (ei muille) tulla katsomaan paikalle.
- Jos tilanteessa ei ollut mitään virhettä, jatka peliä erotuomaripallolla.
- **TEE ITSELLESI SELVÄKSI, MIKÄ ON KÄSIVIRHE ja MITEN TOIMIT**

- ”Virallisesti” käsivirhe on tuomittava, jos pelaaja pelaa palloa kädellä tai jos pallo osuu käteen, joka ei ole normaalissa peliasennossa (so. vinosti alas).
- Refleksimäiset käsivirheet itsensä suojaamiseksi ovat tuomittavia.

PELIN KULKU:

- Tule kentälle hyvissä ajoin urheiluvarusteissa, muistiinpanovälineet yms. mukana.
- Tarkista ikäluokan säännöt ja mahdolliset erikoisuudet etukäteen.
- Verryttely ja tarkista samalla kenttä (pallo, rajat, maalit. jne.).
- Käy tervehtimässä molempien joukkueiden taustahenkilöt.
- SOVI JOUKKUEIDEN KANSSA VÄHINTÄÄN SEURAAVAT ASIAT:
  - Vaihdot samalta puolelta kenttää
  - Jos koko kentällinen vaihdetaan, niin se suoritetaan pelikatolla
  - Ei vanhempia maalien taakse, eikä vaihtopenkkien lähelle
  - Vain rehtiä kannustusta ja ohjausta vaihtopenkiltä
  - MOTOKSI SOPII: ”Annetaan lasten pelata ja pitää hauskaa – varmistetaan vain yhdessä, että kaikki saavat pelata ja että se tapahtuu turvallisesti”
- Ota kontakti myös kummankin joukkueen pelaajiin ennen ottelun alkua
- Aloita ottelu kutsumalla molemmat joukkueet kentälle, esittele itsesi, sano pari sanaa reilusta pelistä ja vihreästä kortista sekä suorita arvonta kenttäpuolesta. ALOITA PELI !

Kaikki pelaa säännöt saatavilla palloliiton sivuilta:

http://www.palloliitto.fi/kaikki_pelaa/materiaalit/esitteet_oppaat/

LIKKUMINEN JA SIJOITTUMINEN

LK, 2004

Fyysinen kunto

- ◆ Kestävyys, nopeus, voima ja lihashallinta
- ◆ Valmistautuminen tulevaan kauteen
- ◆ Valmistautuminen otteluun
- ◆ Verryttely ja venyttely, lihahuolto
- ◆ Otteluolosuhteet ja varusteet

Liikkuminen

- ◆ Diagonaali peruskuviona
- ◆ Pelikentän reuna-alueet
- ◆ Liikkeellelähdöt ja tilanneläheisyys (pelin lukeminen)
- ◆ Nopeat tilanteet / vastahyökkäykset

Sijoittuminen

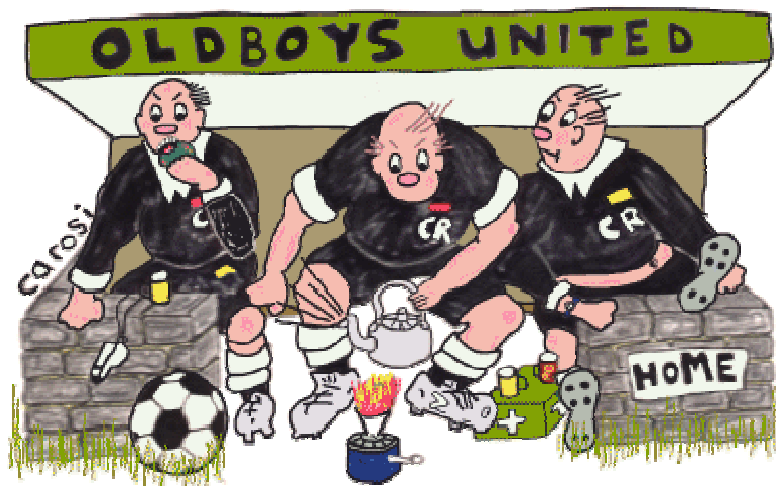
- ◆ Erotuomari / pallo / maali / avustava erotuomari
- ◆ Tilanteen ja alueen hallinta
- ◆ Tarkoituksenmukaisuus
- ◆ Erikoistilanteet
- ◆ Erotuomariston yhteistoiminta

Perusliikkumisen idea

- ◆ Avustavien näkeminen etenemissuunnassa vasemmalla
- ◆ Tilanteen väistöt takakautta tai vasemmalta
- ◆ Juoksurytmi sovitettava pelirytmiiin
- ◆ Näytöt mieluiten paikaltaan

Sijoittumisen perussääntöjä

- ◆ Pallon takana
- ◆ Erotuomari / pallo / maali / avustava erotuomari
- ◆ Vältä keskiympyrää, pallon ja maalin välissä olemista, poikkijuoksuja pallon ja potkaisijan välistä
- ◆ Erikoistilanteissa rajojen ja paitsiolinjan huomioiminen sekä kulmapotkussa maalinedustan ja vapaapotkuissa muurin
- ◆ Maalivahdin avauksissa pallon putoamispaikan sivulle

"carosi" kuvat: <http://www.corshamref.net/>

JÄLKIPELI

SPL, toim VK 2005

Määritelmä

Jälkipeliä on tavallisesti vastapelaajaan kohdistuva säännössä 12 mainittu tahallinen rikkomus, joka tapahtuu heti vihellyksen jälkeen pelikatkon aikana.

Aiheuttajia

- pelaajien väsyminen
- tuomariston väsyminen
- erotuomariston yhteistyön epäonnistuminen
- tuomariston epäjohtonmukaisuus
- erotuomariston liikkumisen / sijoittumisen epäonnistuminen
- henkilökohtaiset suhteet
- pelin hengen väärä aistiminen
- epäonnistumisten aiheuttama turhautuminen
- pelaaja ottaa ”rankaisijan” roolin

Näin ehkäiset jälkipeliä

- puutu rikkomuksiin johdonmukaisesti ja tasapuolisesti
- lue peliä, ole pelin johtaja/palvelija
- hyväksytyt persoona saa tehdä virheitä
- seuraa syntykö kentälle taistelupareja
- etsi joukkueiden varsinaiset johtajat
- seuraa, saako joku päällystakin
- suojele taitopelaajia
- liiku lähellä tilanteita
- sijoitu erikoistilanteissa tarkoituksenmukaisesti
- älä seuraa liikaa palloa, jos aavistat jälkipelin riskin
- jää nahistelijoiden lähelle
- puhu-puhuttele-varoita-poista kentältä
- käytä kehonkieltäsi; ilmeitä ja eleitä
- puhu pillillä, elävöitä vihellyksiä

Miten toimit jälkipelitalanteissa?

- yritä rauhoittaa tilanne (vihellykset, eleet, liikkuminen, sijoittuminen, puhuminen)
- tunnista pelaajat
- yritä selvittää tilanteen alku (kuka, milloin, mitä)
- muista avustavien mahdollisuudet auttaa
- ehkäise kostoaikeet
- vältä joukkonahisteluja
- jälkipeli on pelaajalta harkittu teko

- pelaajaa on aina vähintään varoitettava (puhuttelu ei riitä)
- pelikatkon aikana tapahtuvaa jälkipeliä ei yleensä voi pitää lievänä rikkomuksena
- pelaajalla ei ole rankaisuoikeutta
- noudata tiukkaa linjaa ja johdonmukaista henkilökohtaisten rangaistusten linjaa ottelun kaikissa vaiheissa

Avustavien erotuomareiden rooli

- yhteistyö/kommunikointi molempiin suuntiin
- avustava erotuomari toimii erotuomarin antamien ohjeiden ja tuomitsemislinjan mukaisesti
- jonkun kolmikosta/nelikosta on nähtävä jälkipeli
- erotuomarin näkökentän ulkopuolella tapahtuvat rikkeet
- liputukset-vinkit-sanaton ja sanallinen viestintä
- ole rohkea, älä hyväksy jälkipeliä

HENKILÖKOHTAISET RANGAISTUKSET

SPL, LK

- MUODOT:**
1. Puhuminen
  2. Puhuttelu
  3. Varoitus
  4. Kentältä poisto

- TAVOITTEET:**
1. Tehostaa pelaajien turvallisuutta
  2. Tukea ja jäməkittä johtamistoimintaa
  3. Vahvistaa tehtyjä ratkaisuja
  4. Säilyttää lajinomaisuus, sääntöjen mukainen pelin henki
  5. Lisätä pelin viihdearvoisuus

- VAIKUTUS:**
1. Sääntöjenvastaisuuksien vähentyminen
  2. Toiminnan luotettavuus
  3. Tuomioiden uskottavuus
  4. Erotuomarin auktoriteettiaseman kehittyminen
  5. Tuomitsemislinjan määrittäminen

- TAPAHTUMAN HALLINTA:**
1. Syyllisen / -sten tunnistus
  2. Tilanteen ja henkilöiden rauhoittaminen
  3. Erotuomarin rauhallisuus
  4. Pelaajien turvallisuus
  5. Erotuomarin sijoittuminen tilanteessa
  6. Erotuomariston yhteistyö
  7. Rangaistuksen näyttö + kirjaaminen
  8. Pelin jatkamistapa
  9. Tilanteen jälkeinen tehostettu valvonta

ENSIMMÄINEN HENKILÖKOHTAINEN RANGAISTUS:

1. Muoto
2. Ajankohta
3. Määrittelee tuomitsemislinjasi

- KIRJAAMINEN:**
1. Oikeat merkinnät
  2. Oikea henkilö
  3. Erotuomariston yhteistyö
  4. Raporttiin tarvittavat tiedot

KOONTA:

1. Ensimmäisen varoituksen ajoitus .... siihen liittyvän tuomitsemislinjan säilyminen
2. Erotuomarilla oikeus soveltaa pelisääntöjä, mutta ei laiminlyödä velvoitteita
3. Erotuomarin päättäväisyydellä sääntöjen vastaista peliä vähentävä vaikutus
4. Epäurheilijamaisuuksien vähentäminen kentältä
5. Edesauttaa ottelun viihdearvon lisäämiseen
6. Korttien näyttäminen ei vain itseisarvo .... tarkoituksellisuus tärkeää
7. Erotuomarin oma käytös henkilökohtaisen rangaistuksen antotilanteessa
8. Tekniset asiat osattava

SPL 2004

VÄITTÄMIÄ - SYITÄ JA SEURAUKSIA

A. Ensimmäinen varoitus

- Jos erotuomari onnistuu ensimmäisen varoituksen ajoituksessaan, hän tuo samalla ilmi oman tuomitsemislinjansa. Rajat sallitun pelin, tuomittavan pelin ja henkilökohtaisesti rangaistavan pelitavan välillä selkiytyvät pelaajille, taustahenkilöille ja katsojille.
- Jos erotuomari ei hyödynnä vastaavaa tilaisuutta, lieventää sääntötulkintaansa, tai jää vielä odottavalle kannalle, sillä saattaa olla vaikutusta auktoriteettiaseman syntymiseen tai sen ylläpitämiseen, sekä myös ottelun hallittavuuteen.

B. Henkilökohtaisen rangaistuksen laiminlyöminen

- Erotuomarilla on oikeus soveltaa jalkapallon pelisääntöjä pelin hengen mukaisesti, mutta ei laiminlyödä tai vähätellä sääntöjen hänelle asettamia vaatimuksia.

- Henkilökohtaisen rangaistuksen laiminlyöminen vaikeuttaa johtamistoimintaa ja johtaa epäselvään kuvaan tuomioiden tekemisestä, turvallisuusaste vähenee ja pelaajien keskuudessa saattaa ilmetä revanssihenkeä.

C. Sääntöjen vastaisen pelin määrä

- Jos erotuomari päättäväsyydellään osoittaa, että hän on valmis koviin ratkaisuihin, on ilmeistä, että sillä on sääntöjen vastaista peliä vähentävä vaikutus. Pelaajat tiedostavat rikkomuksista seuraavat rangaistukset myös henkilökohtaisella tasolla.
- Ellei erotuomari rankaise pelaajia sääntöjen niin vaatiessa myös henkilökohtaisella tasolla, he jatkavat todennäköisesti sääntöjen vastaista pelaamista ja myös laajentavat sitä helposti. Mitä useammin pelissä esiintyy tilanteita joihin erotuomarin tulee puuttua tuomioillaan, sitä suuremmaksi muodostuu myös mahdollisuus tehdä virheratkaisuja.

D. Epäurheilijamainen peli

- Erotuomarin on vaalittava pelin urheilullisia arvoja. Varsinkin nuorten otteluissa, joissa erotuomarin rooli kasvattajana korostuu, on epäurheilijamaisuuksiin suhtauduttava vakavasti. Pelaajien rankaiseminen henkilökohtaisesti on selkein osoitus erotuomarin positiivisesta suhtautumisesta yritykseen vähentää tai poistaa epäurheilijamaisuudet kentältä.
- Aikuisten pelit toimivat usein esimerkkeinä nuorisolle. Yleisötapahtumana ne ovat tarkoitettu perhevihteeksi. Tässä suhteessa erotuomareiden on kannettava vastuunsa ja toimittava päättäväisesti epäurheilijamaisuutta vastaan sen kaikissa muodoissa.
- Erotuomarin peliin omaksuva, epäurheilijamaista käyttäytymistä salliva asenne ei tue hyvän pelihengen syntymistä. Auktoriteettiasema joutuu koetukselle eikä toiminta eivätkä tuomiot synnytä luottamusta. Kentällä esiintyy paljon kritiikkiä tehtyjä ratkaisuja kohtaan. Erotuomari herkistyy itseensä kohdistuvan arvostelun tuomitsemiseksi.
- Puuttamalla aktiivisesti epäurheilijamaisuuksiin sen kaikissa muodoissa, lievemmissäkin, joko ensin puhumalla ja sitten ankarammin henkilökohtaisin rangaistuksin tai tarvittaessa suoraan ”kortein”, erotuomari luo itselleen miellyttävän työskentelyilmapiirin, joka näkyy

ulospäin reiluna pelinä.

- Junioreiden kasvattaminen Fair Play – henkeen rakentaa osaltaan paremman pelikulttuurin syntyä.

E. Ottelun viihdearvo

- Erotuomarit voivat osaltaan vaikuttaa positiivisen pelin syntymiseen. Pelaajat ovat tulleet esittämään parasta osaamistaan yksilöinä ja joukkueena. Vastaavasti katsojat ovat tulleet seuraamaan viihdearvoltaan hyvää urheilutapahtumaa, jossa pääesiintyjinä ovat pelaajat.
- Henkilökohtaisin rangaistuksin, sen kaikissa muodoissa, voidaan edesauttaa viihdearvon lisääntymiseen. Erotuomarin aktiivinen osallistuminen auttaa pelaajia keskittymään varsinaiseen pelaamiseen ja lisää tehokasta peliaikaa, jolloin pallo on pelissä.

F. Henkilökohtaisten rangaistusten tehokkuus

- Henkilökohtaiset rangaistukset eivät saa muodostua itsetarkoitukseksi. Korttien tekninen näyttäminen, vaikkakin sääntöjen edellyttämänä, vähentää toistuessaan niiden tehoa ja uskottavuutta. Samoin jatkuva tarkoitukseton puhuminen ja puhuttelut ilman, että puhuteltava on saatettu ensin sellaiseen olotilaan, että hän suostuu kuuntelemaan, eivät tue eivätkä helpota johtajuutta.
- Toiminnan tehokkuus lisääntyy mitä selvemmin erotuomari saa sen esitettyä tilanteessa. Pelin katkaiseminen, pelaajan sivuun ohjaaminen ja riittävä ajankäyttö toiminnan tekniseen toteuttamiseen auttavat tehokkuuden saavuttamisessa.
- Erotuomarin on pyrittävä synnyttämään positiivinen vuorovaikutus pelaajaan. Tapahtuma tulee yrittää säilyttää kahdenkeskeisenä. Henkilökohtainen rauhallisuus, pelaajan / -ien rauhoittaminen ja katseiden kohtaaminen luovat otollisen ilmapiirin toiminnalle. Erotuomarinakin yrittä auttaa pelaajaa

G. Vältettäviä toimintoja

- Henkilökohtaisia rangaistuksia taitavasti käyttäen erotuomari voi saavuttaa paljon. Koska kyseessä on eri rooleissa esiintyvien ihmisten välinen vuorovaikutus, se muodostaa myös herkän osa-alueen

johtamistoiminnassa.

- Erotuomarin tulee välttää liikaa sääntöjen teknistä toteuttamista (= vihellän, koska sääntö sanoo niin, varoitin, koska säännössä niin vaaditaan).
- Jotkut pelaajat ovat varsin herkkiä ihmisiä, jotka ovat tarkkoja omanarvontunnostaan. Pelaajaa ei tule nöyryyttää tilanteessa. Nöyryyttäminen ja päättäväisyys eivät ole toistensa vastakohtia.
- Pelin tarpeetonta viivyttämistä omilla toimenpiteillä on vältettävä. Ajankäyttö määräytyy tilanteen vaatimuksista.
- Erotuomarin on aina muistettava omat velvollisuutensa, tunnettava toimivaltansa rajat, sekä tiedettävä pelaajien ja taustahenkilöiden oikeudet!

Mikko kenttäkoulutuksessa 2011.

EROTUOMARIN RANKAISUOIKEUS

Ajankohta / Tapahtumapaikka	Rankaisuoikeus		Ohje
	A joukkuerangaistus	B henk.koht.rangaistus	
<u>I ENNEN OTTELUA</u>			
1. Ennen pelikentälle tuloa	Ei	Ei	Vain raportti mahdollinen
2. Pelikentälle tultua ennen alkuvihellystä	Ei	Kyllä Varoitus / kentältäpoisto	Kentältä poistetun pelaajan saa korvata nimetyllä vaihtopelaajalla. Ottelun alkupotkua ei saa tämän johdosta siirtää. Vaihto-oikeus säilyy. – Kentältä poisto vastaavasti. Vaihto-oikeus säilyy.
3. Alkuvihellyksen jälkeen ennen alkupotkua	Ei	Kyllä varoitus / Kentältäpoisto	Vaihto-oikeus säilyy.
<u>II OTTELUN AIKANA</u>			
1. Pallo pelissä			
a) rikkomus pelikentällä	Kyllä epäsuora vp. suora vp., rangaistuspotku	Kyllä Varoitus / kentältäpoisto	Mahdollisesti raportti
b) rikkomus pelikentän ulkopuolella (maalissa, juoksuradalla)	Ei erotuomaripallo	Kyllä Varoitus / kentältäpoisto	Mahdollisesti raportti
2. Pallo ei ole pelissä			
a) erotuomari on katkaissut pelin	Ei sääntöjen määräämä pelin jatkamistapa	Kyllä Varoitus / kentältäpoisto	Mahdollisesti raportti
b) pallo on ylittänyt pelikentän maali-, sivu tai päätyrajan	Ei sääntöjen määräämä pelin jatkamistapa	Kyllä Varoitus / kentältäpoisto	Mahdollisesti raportti
c) tauko (samantekevää vaikka rikkomus tapahtuu pelikentän ulkopuolella)	Ei sääntöjen määräämä pelin jatkamistapa	Kyllä Varoitus / kentältäpoisto	Mahdollisesti raportti
<u>III OTTELUN JÄLKEEN</u> (Loppuvihellyksen jälkeen)			
1. Pelikentällä	Ei	Kyllä	Mahdollisesti raportti
2. Pelikentän ulkopuolella	Ei	Ei	Vain raportti mahdollinen

Valmentajille tai muille toimitsijoille ei voi näyttää keltaista eikä punaista korttia.

RAPORTTIESIMERKKI

SPL

RAPORTTI	
OTTELU:	sarja, joukkueet, tulos, päivämäärä, paikkakunta
TUOMARISTO:	erotuomari, avustavat erotuomarit
SISÄLTÖ:	yksityiskohtainen, totuudenmukainen ymmärrettävä, tunnistettava pelitilanne, ajankohta, pallon sijainti tapahtumat aikajärjestyksessä tekijä, kohde, teon seuraukset loukkaantumisaste, hoidon tarve tekijän, syyllistyneen joukkueen ja sen kapteenin käyttäytyminen tilanteessa muiden pelaajien käyttäytyminen
ALLEKIRJOITUS:	erotuomari tai avustava erotuomari (-rit) tai tarkkailija
RAPORTTI KUN:	Suora kentältäpoisto Järjestyshäiriöt Kilpailumääräysten rikkomiset Joukkueen johtoon kohdistuvat rankaisutoimenpiteet
LÄHETTÄMINEN:	Ottelupöytäkirjassa maininta lisäraportista

Sähköisen pöytäkirjan raporttiin kirjataan asiat, joita pöytäkirjassa ei muuten ole mainittu. (Sisältö –osuus yllä olevasta ohjeesta. Tämä on mahdollista kuitata myös lyhyesti parilla lauseella ja kirjoittaa perusteellinen lisäraportti myöhemmin – katso s. 20 lisäraportin toimittamisesta liiton otteluissa.)

TEKNINEN ALUE

SPL, toim. VK 2005, tark 09

SPL LIITTOEROTUOMARIKURSSI, KUOPIO 21.3.2004

Tekniset alueet voivat vaihdella kentittäin, esim. kooltaan ja sijainniltaan, ja seuraavat määräykset on tarkoitettu yleisohjeiksi

Kansallisten pääsarjojen otteluissa joukkueen vaihtopenkillä saa istua seitsemän (7) vaihtopelaajan lisäksi enintään kuusi (6) nimettyä toimihenkilöä (valmentaja, huoltaja, joukkueen johtaja, lääkäri jne.), joista viimeksi mainituista yhdellä kerrallaan on mahdollista käydä antamassa taktisia ohjeita joukkueelleen teknisen alueen etureunassa sivurajan lähellä (1 m). Tämän henkilön ei enää tarvitse palata paikalleen ohjeiden antamisen jälkeen.

Tupakointi teknisellä alueella on kiellettyä, samoin kannettavan puhelimen käyttö pelaajilta.

Huolimatta siitä, onko tekninen alue merkitty tai ei, on kaikkien sen sisäpuolella olevien käyttäydyttävä urheiluhengen mukaisesti.

Teknistä aluetta koskevat määräykset ovat sääntökirjassa. Täydennyksinä niihin ovat seuraavat ohjeet :

- Enintään kaksi taustahenkilöä saa seistä penkin tuntumassa
- Näistä kahdesta vain yksi henkilö kerrallaan saa antaa ohjeita alueen etureunassa
- Ensimmäinen toimenpide rikkomuksiin, joita ei voida pitää vähäisinä tai raskauttavina – esim. protestointi – on suullinen huomautus
- Huomautus tulee antaa sellaisella tavalla ja sellaisessa tilanteessa, että asianomainen kohde ymmärtää sen
- Taustahenkilö, joka suullisen huomautuksen jälkeen rikkoo määräyksiä on poistettava (huolimatta siitä, että joku toinen taustahenkilö on ollut aikaisemman huomautuksen saaja)
- Lievänä rikkomuksena pidetään tarkoituksellinen poistuminen tekniseltä alueelta. Jos henkilö tarkoituksellisesti ja tilapäisesti joutuu alueen ulkopuolelle, hänelle on ensin puhuttava asiasta, jos se tapahtuu toistuvasti
- Raskauttavana rikkomuksena pidetään esim. pelikentälle astumista tai tuomariston solvaamista
- Avustava erotuomari 1 kontrolloi normaalisti penkiltä poistamiseen johtavia toimenpiteistä, tai jos ottelussa käytetään neljättä tuomaria, niin

- sitten hän. Erotuomari vastaa luonnollisesti itse näiden toimenpiteiden huomioimisesta silloin kun se on tilanteeseen sopivaa
- Erotuomari toteuttaa alueelta poistamisen joko oma-aloitteisesti, tai avustavalta erotuomarilta, tai mahdollisesti neljänneltä erotuomarilta saamiensa tietojen perusteella

Lisäohjeita ja tarkennuksia:

Kummankin joukkueen yhdellä taustahenkilöllä joka on nimetty ottelupöytäkirjaan on oikeus olla katsomossa ottelun aikana. Tämä henkilö voi siksi esim. katsella ottelun ensimmäisen puoliajan katsomosta ja sen toisen puoliajan istua teknisellä alueella.

Toimihenkilölle ei voi näyttää keltaista tai punaista korttia. Epäurheilullisesti käyttäytyvää vaihtopelaajaa / kentältä pois vaihdettua pelaajaa varoitetaan (tai hänen osallistumisensa peliin evätään) näyttämällä keltainen (tai punainen) kortti.

PAITSION PERUSTEET

LK 2004

Edellytykset

- ◆ Kenttäpuoli
- ◆ Pallon sijainti
- ◆ Syöttöhetken määrittäminen
- ◆ Pelaajien sijoittuminen
- ◆ Erikoistilanteet

Ottaa osaa / vaikuttaa

- ◆ Yrittää pelata palloa
- ◆ Osallistuu sijoittumisellaan
- ◆ Estää maalivahdin näkyvyyden tai häiritsee hänen liikkumistaan tai häiritsee hänen keskittymistään
- ◆ Kiinnittää huomion itseensä huudoin tai ohjein

Paitsion rangaistavuus

- ◆ Pallon tarkoituksellinen pelaaminen paitsioasemassa olevalle kanssapelaajalle
- ◆ Pallon vastaanottaminen syöttöhetkellä paitsioasemasta
- ◆ Erikoistilanteet

Tuomitsemisen vaikeus

- ◆ Pelaaja osoittaa, ettei osallistu tilanteeseen
- ◆ Vastustajan säännöllinen ja järjestelmällinen paitsiotaktiikka
- ◆ Puolustaja koskee / pelaa palloa syötön jälkeen

- ◆ Paitsioasemassa ollut osallistuu peliin esim. taklaamalla
- ◆ Erikoistilanteiden jälkeen lähellä maalia
- ◆ Muuriin sijoittunut hyökkääjä
- ◆ Hyökkääjä samassa tasossa toiseksi alimman puolustavan joukkueen pelaajan kanssa
- ◆ Maalivahdin nouseminen
- ◆ Keneen pallo osuu syötön jälkeen ?
- ◆ Paitojen samankaltaisuus sivultapäin
- ◆ Yksin tuomitseminen

Tilanteita (cases), joihin kannattaa kiinnittää huomiota:

- Syöttöhetken toteaminen kaikissa tilanteissa
  - ei aina mahdollista, joten tilannetta ”kelattava” taaksepäin, jos mahdollista
  - epäonnistuneen paitsiolinjan nostamisen toteaminen
- Syöttäjän joukkueen toteaminen kaikissa tilanteissa
  - onko liputettava, jos et tiedä syöttäjää ?
- Katsekulma palloon ja paitsiolinjaan suuri
  - pallo sivurajalla, et voi juuri kääntää katsetta pois
  - on ”vaistottava” paitsiolinjan liikkeet
- Paitsioasemassa olevan pelaajan tarkoituksen ”odottaminen”
  - älä hätäile, mutta älä viivyttelä (esim. turhat törmäykset mv/hyökkääjä, puolustaja ehtii rikkomaan)
  - älä mieti seuraavaa tilannetta vaan kyseessä olevaa tilannetta
- Kukaan ei kykene joka hetki keskittymään täydellisesti
  - ajoita ”lepohetket” oikein
  - huomaamattomat ”virkistysrituaalit”
- Huomaat olevasi kolme metriä linjasta jäljessä ja linja liikkuu todella nopeasti:
  - älä tuhlaa koko keskittymistäsi linjaan pääsemiseen vaan pyri ennenkaikkea säilyttämään kontrolli tilanteeseen tiedostaen asemasi
- Pallon takana tai tasalla ei voi olla paitsiossa
  - on tärkeää pysyä pallon tasalla kun se on ohittanut toiseksi alimman puolustavan joukkueen pelaajaan
  - paitsion tuomitsemisessa paljon pahoja virheitä näissä tilanteissa
- Mieti erilaisia tilanteita etukäteen (mielikuvaharjoittelu)
  - olet valmiimpi tunnistamaan eri tyyppiset tilanteet

Erotuomarin tietosivut 2011 kokosivat Tero Mäki ja Ville Koskiniemi

Email: tero.maki@ksetk.fi

Kiitokset kaikille materiaalia toimittaneille tahoille.

Lomakkeita, kirjanpitokortteja, kuittipohjia, sääntökysymyksiä ja muuta materiaalia saatavilla kerhon [www-sivuilta](http://www.ksetk.fi):

<http://www.ksetk.fi/materiaalit>

Kenttäkoulutus Palokassa 29.4.2011. Osallistujia olisi saanut olla enemmänkin.

Yhteistyökumppanit 2011

stadium®

Vasarakatu 9 a 5
40320 Jyväskylä
tel/fax +358 (0)14 616 890
tapani.karhu(at)palkintopaja.inet.fi

www.ksetk.fi